

Фарзандимизга болам дебгина эмас, инсон, жамиятнинг аъзоси деб қарасак, уни тарбиялашимиз осон кечади. Ахир улар бизга фақат баъзилар айтганидек, "қариганимизда боқишлари" учун керак эмас. Улар орзуларимиздавомчиси, мамлакатимизнинг келажаги.

Ҳеч нарсадан ҳеч нарса олдиларига бостириб келган болаларни кўриб анави икки йигит шошиб қолди. Бири дадилроқ экан, улар билан гап талаша бошлади. Нурбекка шу керак, эди: у "бўпти, четроққа чиқиб гаплашамиз" деб уларни машинасига чиқишни талаб қила бошлади.

Mustaqillik huquq demakdir

НИҲОЛЧА

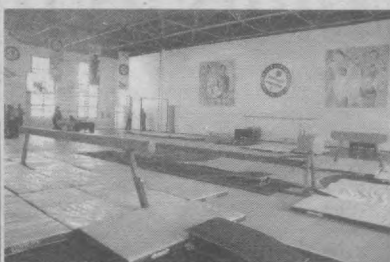

**O'ZBEKISTON
RESPUBLIKASI BOSH
PROKURATURASINING
NASHRI**

1997-yil 27-avgustdan chiqq boshlagan

www.huquq-gazeta.uz

2009-yil 28-may, № 22 (647)

«УМИД НИҲОЛЛАРИ» ДАН — ОЛИМПИА ЧЎҚҚИЛАРИГА

Юртимизда ҳар томонлама етук, соғлом ва баркамол авлодни камол топтириш давлат сиёсати даражасига кўтарилган. Бу вазифани муваффақиятли ҳал этишда шак-шубҳасиз, спортнинг аҳамияти беқийсдир.

Сўнгги йилларда ёшлар ўртасида спортни оммавийлаштиришга, айниқса болалар спортини ривожлантиришга, нуфузли турли йирик мусобақаларни ташкиллаштиришга давлатимиз томонидан катта эътибор берилган бежизга эмас.

Спортга нафақат ўсиб келаётган ёш авлод саломатлиги ва jismoniy etukligi garovi, ayni paytda ўzmirklar ўrtasida huquqbuzarliklar-niing oldini olish, ularning b'ush vaqtlarini mazmunli tashkil etishning samarali vositasi sifatida ham qaraladi. Insonda mar-dlik, tan-tillik, jasurlik, kuchlilik, chaqonlik, bar-doshlilik, olijanoblik kabi fazilatlar-ni shakllantirish va chiniktirishda sportga teng keladigan i'yo, Qolaversa, e'sh avlodni vatan-parvarlik, e'l-yurtiga salokat ruhid-da tarbiya-lashda sport turrlaridan amaliyda keng foyda-lanilmoqda. Respublikamizda maktab u'quvchilari, kollej va oliy u'quv yurtlari talabalari

ўртасида мунтазам равишда ўтказиб келинаётган уч босқичли спорт мусобақалари — "Умид ниҳоллари", "Баркамол авлод", "Универсиада" ўйинларини ана шундай эзгу ва олижаноб мақсадларни рўёбга чиқаришга хизмат қилаётган муҳим омишлар қаторига киритиш мумкин. Эътиборга молик бир ҳолатни фахр билан айтишга ҳақимиз: республикамизда аянганга айлиб улгурган спортнинг уч босқичли тизимини ташкил этиш тажрибаси ҳали дунёнинг бирорта ҳам давлатида кузатилган эмас. Тажрибада ўзини оқлаган уч босқичли тизим юртимиз катта спортнинг олтин захираси ҳисобланади. Утган йилларда турли вилоятларда ўтказилган мусобақаларнинг голиб ва совриндорлари бўлган ёшларимизнинг аксарияти бугунги кунда халқаро спорт майдонларида ҳам зафар кучиб, давлатимиз байроғини банд кўтарётганликларига бе-созга шохид бўлиб турибмиз.

"Умид ниҳоллари" ўйинларининг республика-миз вилоятларида навбатма-навбат ўтказилишида

теран маъно-мақсад мужассам. Бу каби нуфузли беллашувларнинг ташкил этилиши, биринчидан, ўша вилоятда ёшлар ўртасида бир қатор спорт турларини оммавийлаштиришга кучли туртки бераётган бўлса, иккинчидан, янги, замонавий ста-дионлар, теннис кортлари, сув ҳавзалари, босқ, гимнастика заллари ва бошқа ўйингоҳлар бунёд этилмоқда. Спортнинг моддий-техникавий база-си мустақамлашни фарзандларимизнинг ўзлари илохс кўйган спорт турлари билан астойдил шу-гулланишлари учун қўлай шароит демакдир.

Халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни ара-фасида, эртага старт бериладиган навбатдаги "Умид ниҳоллари - 2009" мусобақаларига Сир-дарё вилоятининг Гулистон шаҳри мезбонлик қилади. Уч кун давом этадиган турнир вилоят-да, айниқса, қишлоқ жойларда оммавий спорт ҳаракатини янада ривожлантириш учун катта имкониятлар яратилганининг амалдаги ифода-си бўла олади.

(Давоми 4-бетда).

ТИНЧЛИКНИНГ ҚАДРИ

Кейинги пайларда жаҳон мамлакатларида террорчилик ҳаракатлари келтирган қулфатлар тўғрисида кўп эшитая-миз. Терроризм қаерда бош кўтармасин, унинг илдизи бит-та. Модомики, бу бало инсония-ти цивилизациясига хавф сола-ётган экан, ҳамма ерда унга қарши жиддий ва узлуksиз ку-раш олиб бориш, озгаки баё-нотлардан амалий ишга ўтиш талаб қилинади. Бу курашда эса фақат қурол кучига тая-нишнинг ўзи етарли эмас. Ин-сон омилига жиддий эътибор қаратилмоғи, унинг онги на қалбини асраш учун ҳаракат қилинмоғи лозим.

Бугун биз кўп сабабларга кўра шукроналар айтсак арзий-ди. Истиқлол боис топган ҳур-риятимиз, тикланган қадрият-ларимиз, ижтимоий, иқтисод-дий, сиёсий ислохотлар туфай-ли юртимизда содир бўлаётган оламшумул ўзгаришлар, барқ-арор ўсиш-ривожланиш, дунё сахнасида обрў-эътибор, бар-ча-барчаси кўксимизни гурур-га тўлдирди. Бу президентим-миз раҳнамолигида халқимиз сабот ва бирдамлик билан эгал-лаб бораётган марралар нати-жасидир.

(Давоми 3-бетда).

Бош прокуратура ҳузуридаги солиқ, валютасига оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллашти-ришга қарши курашиш Департамен-тининг Наманган вилоят бошқармаси томонидан солиқ соҳасидаги қонун-бузилиш ҳолатларини аниқлаш ва олдини олиш, солиқ интизомини мустақамлаш ҳамда давлатга етказил-ган зарарни тўлиқ ундириш, шу-нингдек, яширин иқтисодий ётириш бар-тарafd этишга қаратилган изчил тад-бирлар ўтказилганлиги.

Департаментнинг Наманган ви-лоят бошқармаси ходимлари томо-

савдо" МЧЖни тугатишда Наман-ган шаҳар ҳоқимлиги корхоналар-ни тугатиш махсус комиссияси мансабдор шахслари ўз вазифа-ларига совуққонлик билан қарашган. Гап шундаки, 2008 йил 27 июнда тугатилган ушбу жамиятнинг муҳр ва штампини олиб, йўқотиш учун икки ишлар органига топшириш-маган. Натияжада жамият раҳбари Б.Мансуров Наманган шаҳридаги Халқ банки ва Туронбанкда ҳисоб рақами очиб, ноқонуний фаолият кўрсатган. У 1 млрд. 568 млн. сўмлик савдодан тушган пуллари банкка

минг Россия рублини 616,9 минг сўмга, 1,7 минг Қозғонистон тенге-сини 15,3 минг сўмга Поп тумани-даги "Маданият бозори" да фуқаро-лардан қонунга хилоф равишда ай-ричиолаш йўли билан сотиб олган-лиги ҳақида кўрсатма берган. Ҳолат юзасидан ҳуқуқбузарга нисбатан жазо чоралари белгиланди.

Департаментнинг Чуст туман бўлими ходимлари томонидан ўтказилган тадбирда, хусусий тадбиркор И.Мадибрагимов ўзига қарашли сав-до шохбачасида тамаки маҳсулотла-ри билан чакана савдо қилиш

ниб, далилий ашё сифатида олин-ган. Улар мутахассислар томонидан истеъмолга яроқсиз деб топилган.

Унга нисбатан ҳам тегишли жазо чоралари қўлланилди.

Ёш болаларга нафақа пуллари тайинлашда ҳам қонунбузарликлар учраб турибди. Жумладан, На-манган туманининг Ҳўжақишлоқ маҳалла фуқаролар йиғини раиси котиби Х.Раҳмонов таъмагирилик қил-ган. У фуқаро С.Каримовдан 2 ёш-га бўлган болалар нафақасини тай-инлашда ёрдам бериш эвазига 50 минг сўм пулни пора тариқасида

Поплик Э.Юлдашев эса "ҳодовой товар" дея арок ишлаб чиқаришни йўлга қўйган экан. У истеъмолчи-ларнинг ҳаёти ва соғлиғи учун хавф-ли бўлган қўлбола усулда тайёрлан-ган қалбаки акциз маркали ароқлар-ни сотиш учун олиб кетаётганда ушладди. Яширин цех ташкил қилиб, сифатсиз пахта ёри ишлаб чиқарган А.Ваҳобов ҳамда қўлбола усулда арок тайёрлаб сотган Э.Юлдашев энди қонун олдига жавоб беришлар.

Кези келганда айтиш керакки, юртимизда қонуний фаолият юри-моқчи бўлганлар учун барча шарт-

ДАРОМАД ҚОНУНИЙ БЎЛСИН

нидан ўтказилган тадбирда, Поп шаҳар, Шомозор кўчасида жойлаш-ган хусусий тадбиркор С.Ғайбулла-евнинг чакана савдо шохбачаси-да унинг онаси М.Худойберганова алкоғолли маҳсулотларни сотишга махсус рухсатномаси бўлмаган ҳолда, турмуш ўртоғи Х.Ғайбулла-ев раҳбарлиги қиладиган "Нилуфар-Азиз-Барҳай" кўп тармоқли хусу-сий фирмасига пул ўтказиш йўли билан сотиб олинган 21 турдаги 11083 дона 9974,7 минг сўмлик алкоғолли маҳсулотларни қонунга хилоф равишда муомалага кирита-ётганлиги аниқланиб, далилий ашё сифатида олинган.

Давлат рўйхатидан ўтган, аммо фаолият юритмаган ва банкда ҳисоб рақами очмаган "Сифат қурилиш

топширмай, давлат манфаатларига жиддий зиён етказган. Мазкур ҳолат юзасидан жиноят иши кўзатилади.

Департаментнинг Поп туман бўлими ва вилоят бошқармаси хо-димлари томонидан ҳамкорликда валюта қимматликларини қонунга хилоф равишда олиш ёки ўтказиш ҳолатларини аниқлаш мақсадида ўтказилган тадбирда, фуқаро Х.Ма-мадалиев 100 АҚШ долларини 151 минг сўмга харидор Э.Турсуналиев-дан сотиб олаётган вақтида ушлан-ган. Унинг ёнидан 9300 АҚШ дол-лари, 13000 Россия рубли, 1700 Қоз-ғонистон тенгеси ҳамда 129000 Узбек-истон сўми борлиги аниқланиб, дали-лий ашё сифатида олинган.

Фуқаро Х.Мамадалиев 9300 АҚШ долларини 12972,5 минг сўмга, 13,0

ҳуқуқини берадиган рухсат гувоҳ-номасисиз, Қирғизистон Республи-касида ишлаб чиқарилган акциз маркази 5 турдаги 1,2 млн. сўмлик ва маҳаллий корхоналарда ишлаб чиқарилган акциз маркали 4 турда-ги 1,4 млн. сўмлик, жами 2,6 млн. сўмлик тамаки маҳсулотларини қонунга хилоф равишда муомалага киритаётганлиги аниқланиб, дали-лий ашё сифатида олинган. Ҳуқуқбу-зар тегишли жазага тортилди.

Шу туманда яшовчи фуқаро Н.Камалидинов ҳам ўзига қараш-ли савдо шохбачасида ҳеч қандай ҳужжатсиз, маҳаллий корхоналар-да ишлаб чиқарилган акциз марка-ли 13 турдаги алкоғолли маҳсулот-ларни қонунга хилоф равишда му-омалага киритаётганлиги аниқла-

олаётган вақтида ушланди. Суриш-тирувда маълум бўлдики, Х.Раҳмо-нов муқалдам бошқа фуқаролардан ҳам пора олган экан.

Хуфёна иқтисодий ётириш асосий кўринишларидан бири бўлган яши-рин цехлар фаолиятини аниқлаш ва барҳам беришга қаратилган тадбир-лар мунтазам ўтказилган. Жорий йилнинг биринчи чорагида 21 та яширин цех фаолиятига чек қўйил-ди. Ҳуқуқбузарлардан 12,3 млн. сўмлик истеъмолга яроқсиз маҳсулот ва ишлаб чиқариш ускуналари дали-лий ашё сифатида олинди. Хусусан, фуқаро А.Ваҳобов ўз хонадонида яширин цех ташкил этиб, санитария талабларига жавоб бераётган ша-роитда пахта чигитидан ёғ ишлаб чиқараётганлиги фош этилди.

шароит яратилган. Уларни қўллаб-қувватлаш ва амалий ёрдам бериш борасида кўп иш қилинганлиги.

Фуқароларнинг ҳуқуқий билми-сини ошириш, аҳоли онгида иқти-содий ҳуқуқбузарликлар учун жа-зонинг муқаррарлиги тушунаси-ни шакллантириш борасида тарғи-бот ва профилактика ишларига ало-ҳида эътибор берилапти.

"Бузоқнинг югургани сомонхо-нагача", деб бежиз айтишмаган. Солиқлардан қочиб, ноқонуний даромад топмоқчи бўлганлар эрта-ми-кечми, албатта, фош этилади.

Фарҳод ЗУФАРОВ,
Бош прокуратура ҳузуридаги
СВОЖДЛКК Департаменти
Наманган вилоят бошқармаси
бошлиғи

Ҳақиқий тadbиркор ўз фойдасининга эмас, кўпчилик манфаатларини кўлаб иш бошлайди.

Ҳеч бир муболағасиз айтиш мумкинки, бугунги кунда юртимизда тadbиркорлик билан шуғулланиб ҳам ўзига, ҳам жамиятга наф келтиришни мақсад қилганлар учун барча эшиклар очилди.

Шунга қарамай, айрим "тadbиркорлар" ҳамон ноқонуний даромад илинжида "омадлари"ни синиб кўришдан тийилмаяпти. Мўмай даромад вазвасасидан воз кечолмаган бундай фуқаролар қонун олодида жавоб беришга келганда пушаймонликдан нарига ўта олмайдилар.

Б.Султонов эски таниши Муроджон Фарзидиновнинг "Тошқилшоқман" ОАЖ бошқаруви раисининг ўринбосари лавозимига тайинланганидан хабар топади. Бу имкониятдан ахшигина манфаат кўриши мумкинлигини тушуниган "учар тadbиркор" эски танишини қидириб топади.

Бу пайтда раис ўринбосари вазифасида иш бошлаган М.Фарзидиновга жамият қимматли қозғолар бўлими, мулк бошқармаси назорати топирилиб, зиммасига жамият томонидан тузилган шўба ва қўшма корхоналар фаолиятининг ҳуқуқий нормаларга мувофиқлигини таъминлаш, жамият фаолиятида юзга келадиган ҳуқуқий масалаларни ҳал этиш каби масъулиятли вазифалар юклатилган эди. Аммо у масъулиятни ҳис эта олмади.

баки ҳужжатларга асосан бозор нарҳида салкам беш миллион турадиган металллар арзонгаровга, 1 млн. 813 минг сўмга "Федал АРД" МЧЖга сотиб юборилади. Сохта ҳужжатлар асосида олиб чиқиб кетилган металллар гуруҳ аъзолари томонидан номаълум шахсларга сотилиб, пулларни ўзaro бўлиб олишди. Шу тариқа "Тошқилшоқман" ОАЖга 3 млн. 163 минг 660 сўм моддий зарар etkазиладилар.

Мана шундай бир пайтда "металл-фуруш"лар сафига "учар тadbиркор" Б.Султонов келиб қўшилиди. 2007 йилнинг 24 октябрь куни уюшган гуруҳ олдинги сценарий бўйича иш юротади. Бозор нарҳида 5 млн. 178 минг сўмлик металллар 1 млн. 540 минг сўмга баҳоланади. Ноқонуний йўллар билан завод ҳудудидан олиб чиқиб кетилган металллар но-

«МЕТАЛЛФУРУШЛАР»

2005 йилнинг 20 сентябрида "Агротаминотсервис" МЧЖни тасвир этган Ботир Султонов аввал бошда сохта тadbиркорликни мақсад қилган экан. Бундай дейишимизга сабаб, у МЧЖ фаолиятининг дастлабки даврларда ноқонуний фаолият юритиб, бир йил ичида лицензия олмасдан туриб 64 млн.30 минг сўмлик улгуржи савдонга амалга оширган. У МЧЖ уставида кўрсатилган фаолият билан шуғулланиш ўрнига дуч келган ишга ўзини уриб юрверган.

Тadbиркорлик фаолиятини тартибга солишни қонун ҳужжатларининг барчасини биратўла четлаб ўтишга қарор қилган Б.Султонов солиқ идораларига ҳисобот топширишни ҳам ўзига эш кўрмаган. Жамият фаолияти юзасидан солиқ инспекциясига охириги марта 2006 йилнинг октябрида ҳисобот топширгану кейин бу ҳақда умуман ўйлаб кўрмаган. Турган гапки, ҳисобот топширмагани ва уставка фондини белгиланган мuddатда шакллантирмагани учун "Агротаминотсервис" МЧЖ 2007 йилнинг августидан фаолият юритмаётган корхоналар рўйхатига киритилди. Уша йилнинг октябрида эса Тошкент шаҳар ҳўжалик судининг ҳал қилув қарори билан жамият тугатилди. Аммо Б.Султонов 2008 йилнинг 1 мартига қадар "Агротаминотсервис" МЧЖ раҳбари номидан иш юритиб, тугатилган жамиятнинг юридик кучга эга бўлмаган муҳр ва тамгасидан фойдаланиб сохта тadbиркорлик билан шуғулланиб келган.

Ана шундай кулларнинг бирида, аниқроғи, 2007 йилнинг октябрида

Маълумки, "Тошқилшоқман" кўп йиллардан бери фаолият юритиб келаятган корхоналардан саналади. Шу боис, 2007 йил бошларидан бундан 20-30 йиллар аввал кўрилиб, кейинги йилларда умуман фойдаланилмаётган металл конструкцияларни демонтаж қилиш ва металл чиқиндиларни иккиламчи қора металлга топшириш ҳақида жамият бошқаруви раисининг буйруғи чиқилди. Фойдаланилмаётган ва эскирган асосий воситаларни аниқлаш, уларни ҳисобдан чиқариш учун комиссия тузилиб, демонтаж ишлари бошлаб юборилди. Мана шундай бир пайтда раис ўринбосари М.Фарзидиновда демонтаж қилинмаётган металл конструкцияларнинг харидоригр яроқли металлларини ўзлаштириш режаси тузилади. Бу ишни удалаш учун у ўзига ҳамтовдоқлар топиши керак эди. Бу иш қийин кечмади: Абдураши Шодиёев, Бурхон Мухторов ва дастлабки терговда шахси аниқланмаган яна бир киши ўзлари М.Фарзидиновни қидириб келишди.

Шундан кейин уюшган гуруҳ аъзолари келишилган режа асосида демонтаждан чиққан сараланган, яроқли ва харидоригр металлларни ноқонуний йўллар билан завод ҳудудидан олиб чиқиб кета бошлашди.

Дастлабки тергов жараёнида маълум бўлишича, уюшган гуруҳ аъзолари қандайдир "Федал АРД" МЧЖ муҳри ва тамгалари қўйилган бўш бланкаларни кўлга киритиб, М.Фарзидинов раҳнамолигида, тўғки ушбу фирма ва "Тошқилшоқман" ОАЖ ўртасида 2007 йил 21 сентябрь санаси билан металлларни сотиб олиш тўғрисида шартнома тузилдилар. Қал-

маълум шахсларга нақд пулга сотиб юборилади. Бу сафар уларнинг жамиятга etkазган зарари 3 млн. 638 минг сўмдан ошиб кетган.

Мўмай пулнинг мазасини кўрган жиний гуруҳ аъзоларининг иштаҳа янама очилди. Энди "Федал АРД" МЧЖнинг муҳри ва тамгалари қўйилган бўш бланкаларни топшириш иложи бўлмаг турганда Б.Султонов алақачон тугатилган "Агротаминотсервис" МЧЖнинг юридик кучга эга бўлмаган муҳр ва тамгасини ишта солиди. Бу сафар гуруҳ аъзоларининг қалбаки ҳужжатлар ёрдамида жамиятга etkазган зарари 2 млн. 819 минг 212 сўм бўлди.

Шу тариқа уюшган гуруҳ аъзолари яна саккизта эпизодда "Тошқилшоқман" ОАЖга тегишли металлларни ноқонуний йўллар билан олиб чиқиб сотиб юборишдан ва жамият манфаатларига жуда кўп миқдорда моддий зарар etkазишган.

"Кўза кунда эмас, кунда синди" деганларидек, жиний гуруҳнинг навбатдаги операцияси улар учун омадсиз яқун топди. Бош прокуратура ҳузуридаги СВОЖДЛҚК Департаментининг Ҳамза туман бўлими ходимлари томонидан тезкор талбир давомида жиний гуруҳ томонидан ўзлаштирилган металл ортилган юк автоуловли ушланб, уларнинг жиний фаолиятига чек қўйилди.

Жиноят ишлари бўйича Ҳамза тумани судининг қўми билан "металл-фуруш" жиний гуруҳ аъзоларига қонуний жазо белгиланди.

А.САЙДОДЖАЕВ,
Тошкент шаҳар прокуратураси катта терговчиси

ДЕМОКРАТИК ЖАМИЯТ ҚУРИШ ЙЎЛИДА

Бугунги кунда ҳуқуқий маданиятга фуқаролик жамиятининг узвий қисми, демократиянинг асосларидан бири сифатида қаралаётгани бежиз эмас. Чунки мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотларнинг мақсади ҳам фуқаролик жамиятини, демократияни шакллантиришдан иборат. Мамлакатимиз Президенти И.Каримов таъбири билан айтганда "Бизнинг асосий узоқ мuddатли ва стратегик вазифамиз аввалгича қолади - бу демократик давлат, фуқаролик жамияти кўриш жараёни ва бозор ислохотларини янада мустақкамлаш йўлида оғинмай, изчил ва қатъият билан боришидир".

Ватанимизнинг тараққиёти ва ислохотларнинг муваффақияти кўп жиҳатдан аҳолининг ҳуқуқий онги ҳамда ҳуқуқий маданияти даражасига боғлиқдир. Шахсининг сиёсий фаолияти, унинг чинакам фуқаровий муносабати, демократик ислохотларга интилувчанлиги белгиланган мақсадларга тезроқ эришишининг мўҳим омилдир.

Ҳуқуқий маданият жамиятдаги турли хил ҳаётий жараёнларга фаол таъсир кўрсатуви, фуқароларнинг, барча ижтимоий гуруҳларнинг жипслашувига кўмаклашувчи, жамиятнинг ялпизлигини ҳамда батариблигини таъминловчи ва мустақкамловчи омилдир.

Мамлакатимизда ҳуқуқий онг ва ҳуқуқий маданиятни юксалтириш йўлида амалга оширилаётган ислохотларни янада жадаллаштириш, қонунийликни ҳаётга тўғри татиқ этиш учун энг аввало, суд-ҳўқққ орگانлари ходимлари уни пухта билишлари, қучур аниқлашлари лозим ва жойларда кенг оммага тушунтириш, etkазиш йўли билан ҳисса қўишлари зарур бўлади. Бу ҳарбий соҳадаги ислохотларни, қонунийликни ўзгартириш ва янгиланган ҳарбий хизматчиларга etkазиш, уларнинг ҳуқуқий саводхонлигини ошириш масаласи билан узвий боғлиқ. Марказий ҳарбий округ ҳарбий суди томонидан ҳам ҳарбий қисмларда амалдаги қонунлар тарғиботи ва ихросини таъминлаш юзасидан, қонунийликни янгиланган мазмун-моҳиятини ёш аскарлар онгига etkазишга алоҳида эътибор қаратишмоқда.

Жумладан, 2008 йил ва 2009 йилнинг ўтган даври мобайнида бир қатор жиноят ишлари ҳарбий суд томонидан сайёр суд мажлисларида қўрилган. Сайёр судларнинг бевоасита ҳарбий қисмларда ва жойлардаги мудофая ишлари бўлимларида ўтказилиши қонунийликнинг ҳаётда изчил ифодасини топаятганига ишончини орттиради.

Ҳарбий қисмларда мунтазам равишда турли мавзуларда давра суҳбатлари, учрашувлар ва ҳуқуқий саводхонлик куллари ўтказилаётганлиги ҳарбий хизматчиларнинг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини оширишга хизмат қилмоқда. Хусусан, ҳарбий қисмларда "Ёш аскарларнинг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий маданиятини ошириш", "Ўзбекистон Республикасида ўлим жазосининг бекор қилиниши", "Қамоққа олинишга санкция бериш ҳуқуқининг сулларга ўтказилиши", "Ҳарбий хизматчиларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари, қурол-аслаҳалардан фойдаланиш ва ишлаш қондалари", "Ҳарбий хизматчиларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини муҳофаза қилиш ҳамда жиноятчиликнинг олдини олиш", "Жиноят ва жазо", "Ҳарбий суд томонидан жиноят ишларини кўришда ярашув институтини қўлилаш", "Чегара хизматини ўташ қондаларини бузиш", "Ҳарбий хизмат - конститутивий бурч", "Ҳарбий судларнинг ҳарбий жиноятларнинг олдини олишдаги роли" каби мавзуларда давра суҳбатлари ўтказилмоқда. Шу билан биргаликда оммавий ахборот воситалари орқали ҳам ҳуқуқий тарғибот ишлари изчил давом этирилмоқда.

Мамлакатимиз тинчлиги ва юртимиз озоишталлиги ҳарбий қучқудратимизга боғлиқ экан, ҳарбий хизматчилар сафини нафақат мард ва жасур, шу билан бирга ҳуқуқий маданиятнинг, маънавий етуқ ёшлар билан кенгайтириш она юртимизни кўз қорачиғидек садоқат билан асраб-авайлашга, мудофая ишларини такомиллаштиришга, Ватан ҳимоясини таъминлашга хизмат қилади.

Х.САЙДОВ,

Марказий ҳарбий округ ҳарбий Суди судьяси

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ БОШ ПРОКУРАТУРАСИ МАТБУОТ ХИЗМАТИНИНГ ХАБАРИ

— 2009 йил 25 майдан 26 майга ўтар кечаси 2-3 нафар қуролланган босқинчилардан иборат гуруҳ Андижон вилояти Хонобод шаҳрига қираверилган жойлашган милиция блокпостига портловчи мосламалардан фойдаланган ҳолда қужум қилган.

Отишма пайтда бир нафар милиция ходими ва босқинчилардан бири яраланган.

Босқинчилар берилган зарба натижасида тун қоронғисида яширинишга улгурган.

26 май куни соат 13.45-14.00 да Андижон шаҳрининг Фитрат кўчасида номаълум киши ўзини ўзи портлатиб юборган ва буниинг оқибатида бир нафар милиция ходими ҳалок бўлган, бир неча фуқаро жароҳатланган.

Дастлабки маълумотларга кўра, босқинчилар гуруҳи Андижон вилояти ҳудудига қўшни Қирғизистондан кириб келган.

Айни пайтда Андижонда мамлакатимизнинг барча ҳарбийлашган тузилмалари вакилларидан иборат тезкор штаб ташкил этилган ва иш олиб бормоқда. Тезкор-қидирув ишлари ва тергов ҳаракатлари олиб боришмоқда.

Мамлакатимиз тараққиёти, юрт равнақи, халқимизнинг турмуш фаровонлиги юксак даражада бўлишида тadbиркорлик соҳаси мўҳим аҳамият касб этади. Тadbиркорлик субъектлари фаолияти эркинлиги, уларни иқтисодий қўллаб-қувватлаш, ҳуқуқларини ҳимоя қилиш давлат сибсатининг устувор йўналишларидан бирига айланади.

Когон шаҳар прокуратураси томонидан Ўзбекистон Республикасининг "Тadbиркорлик эркинлиги кафолатлари тўғрисида"ги Қонуни, Республика Президентининг 2008 йил 18 ноябрдаги "Иқтисодиётнинг реал сектори базавий тармоқлари корхоналарини қўллаб-қув-

ПРОКУРОР НАЗОРАТИ АМАЛДА

ватлаш, уларнинг барқарор ишлашини таъминлаш ва экспорт салоҳиятини ошириш чора-тadbирлари тўғрисида"ги Фармонлари ҳамда тadbиркорликни, хусусан кичик бизнес ва тadbиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш ҳамда аҳолини иш билан таъминлаш борасида ишлаб чиқилган қўшма фармойиш ижроси юзасидан жойларга чиқиб, тadbиркорлик субъектлари билан учрашувлар ўтказилмоқда.

Пировардида тadbиркорлар қонунлар мазмунини тушуниш билан бирга ўз ҳақ-ҳўқуқларини аниқлаб, ҳуқуқий билимларини такомиллаштиришмоқда. Чунончи, шаҳар ҳудудида тadbиркорлар орасида олиб борилган тушунтириш, тарғибот ва таниқот ишлари давомида "Мусавир давр" хусусий корхонаси раҳбарининг, АТ "Микрокредитбанк"нинг Когон филиали айрим мансабдор шахсларининг ноқонуний ҳатти-ҳаракатлари аниқлан-

ди.

Жумладан, "Микрокредитбанк" Когон филиали бош ҳисобчиси О.Файзиев ушбу банк миқозидан бўлган "Мусавир давр" хусусий корхонаси ҳисоб рақамига 11 миллион 280 минг сўмлик маблағларини, 2008 йил 18 ноябрь кунда эса 3 миллион 800 минг сўм, 2008 йил 31 декабрь кунда 5 миллион 460 минг сўмлик пул маблағларини, хусусий тadbиркор "Шарипов Сами Шайқарович" ҳисоб-рақамига "Мусавир давр" хусусий корхонасига тегишли жами 20 миллион 640 минг сўм пул маблағларини ўтказиб берган. Унинг манфаатларига etkазилган зарар аниқланиб, ушбу ҳолат юзасидан ша-

ҳар прокуратураси томонидан 2009 йил 24 февраль куни Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 167-моддаси 3-қисми "а" банди билан жиноят иши қўзғатиб, ҳозирда тергов ҳаракатлари олиб боришмоқда ҳамда шаҳар прокуратурасининг аралашуви билан etkазилган зарарнинг ундирилиши таъминланди. Шунингдек, "Когон нон" савдо ишлаб чиқариш корхонасига 2009 йил 6 апрель кунига қаҳар қилиш учун ҳақиқатда ер майдони ажратилмагани аниқланиб, шаҳар прокуратурасининг аралашуви билан сўнг, тadbиркор Раҳматуллоевага ноъвоёхона қуриш учун Когон шаҳар "Маданият" кўчасидан 600 метр квадрат ер майдони шаҳар ҳокимлиги қуришчи бўлими мутахассисларини жалб қилган ҳолда ажратиб берилиши таъминланди.

У.ҲАМИДОВ,
Когон шаҳар прокурори

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Хозир жаҳон мамлакатларида давом этаётган молиявий-иқтисодий инқироз шароитида юз минглаб иш ўринлари қисқараётган бир замонда келажакка умид ва ишонч билан қараб, турли жаҳаларда юқори кўрсаткичларга эришяётганимиз, кўплаб янги иш ўринлари очилаётгани Юртбошимизнинг узоқни кўзлаган сиёсати натижаси эканлигини ҳамма кўриб-билиб турибди. Бунга биз шукуроналар айтишимиз керак. Президентимиз минтақамиз ва ҳатто жаҳон хавфсизлиги масаласида нуфузли минбарлардан туриб гапириб, терроризм ва диний-экстремизм башариёт бошига келиб тушган хатар

кўришга, ўзимизга тегишли хулоса чиқаришга даъват этиб, террорчилик ҳаракатларини жаҳондаги тинчлик ва барқарорликнинг бузилиш, халқимизни дунёвий, демократик ривожланиш йўлидан қайтаришга уриниш сифатида баҳолади. Мамлакатимиз раҳбарини халқро террорчилик, экстремизм, диний ақидапарастликнинг намоён бўлиши сабабларини чуқур ва батафсил таҳлил қилар экан, улар Ўзбекистоннинг буғунги кўни ва келажакги учун хавфли эканлигини қайд этади. Юртбошимиз хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш ҳар бир фуқаронинг зиммасидаги масъулиятли бурч эканлигини таъкидлаб, юртошларимизни

кўринишини инкор этиши бу ҳодисаларнинг диний асосга эга эмаслигини исботлайди.

Аслида мамлакатимизда "Қадрлар тайёрлаш миллий дастури" ишлаб чиқилганлиги, унга кўра касб-хўнар коллежлари ва академик лицейлар қурилишига алоҳида эътибор берилганлиги, Ислом университети ташкил этилиб, ёшлар қанчалик маърифатли бўлиб бораётган, чинакам исломий қадриятлар билан буғунчи ғоялар орасидаги фарқни англаб етсалар, уларнинг онгига экстремистик ғояларни сингдириш шунчалик

маданиятини ошириш, амалга қонуналар, ҳусусан, "Виждон эркинлиги ва диний ташкилотлар тўғрисида"ги қонуни тарғиб этиш, умуман халқ билан ҳамнафаслик. Ана шундай тадбирлар жорий йилнинг ўтган даврида Қарши банк коллежи, иқтисодиёт коллежи, Қарши Давлат университетида ҳамда Миришкор, Косон ва Қарши туман ҳокимликларида ҳам ўтказилди.

Унда кўпроқ Ватанимиз мустақилликка эришгач қўлга киритилган ютуқлар, юртни асраш, хушёрлик ва оғоҳлик ҳақида гап борди. Иштирокчилар бу ҳақда ўз фикр ва мулоҳазаларини билдириб, мамлакатимизда эмин-эркин яшаш, фаровонлик ва ободлик, умуман истиқболни кўзлаганлар учун барча имкон борлигини айтишди. Осовишталаникнинг ўзи катта неъматлиги, самарали оидларимиз шунинг натижаси эканлигини таъкидлаш баробарида тинчлик ва тараққиётимизга таҳдид солиш пайида пана-паналда пусиб юрган шумғиялар ҳам йўқ эмаслиги тилга олинди.

"Менга нима?", "Сен менга тегма, мен сenga" қабилида иш туриши, ғофиллик, лоқайдлик каби иллатлардан буткул халос бўлишимиз, элга, юртга наф келтиришдек эзу ниёт билан яшашимиз даркор, ҳеч қандай қора куч осуда ҳаётимиз, ободлик йўлидаги

интилишларимизга раҳна соломмайди, дейиши тадбир қатнашчилари.

Бироқ шу ўринда бир мулоҳаза кишини уйга толдирад. Кўчамизда, маҳалламизда етти ёқ бегона одамни кўриб ҳам бир оғиз ким эканлигини, нима ўзимизга келганлигини сўрашни маънада эп кўрмаймиз. Ваҳоланки, мустақил ҳаётимизни кўра олмайётган, фарз ниятлари йўлида ҳар қандай пасткашликлардан тоймайидган таламлар ўз фарзандларимизни ўзимизга қарши қайраб қўяётган нарса ҳам маъна шундай бепарволигимизнинг аччиқ меваси эканлиги сир эмас. Демак, ўз юртимизни, ўз уйимизни ўзимиз асрашимиз ке-

ТИНЧЛИКНИНГ ҚАДРИ

деб қарашга ундади. Қайси минтақада истиқомат қилишдан қатъи назар, ҳар қандай инсон террор нима, террорчи ким эканлигини яхши билади. Шунинг учун жаҳон аҳли бутун башариётга хавф солаётган бу муҳидиш балага қарши курашмоқда, барча куч ва имкониятларни бirlaштириб, унинг олдини олиш чораларини изламоқда. Мамлакатимизда ҳам бир неча бор террорчилик ҳаракатлари, хунрезликлар содир этилди. Юртбошимиз бу ҳақда тўхталиб, мақур воқеаларнинг сабаблари, ёвуз кўпуровчилар ортда турган кучлар ва уларнинг мақсадларини англашга, бундай воқеалар бошқа қайтарилмаслиги учун зарур чораларни

бундай таҳдидларга қарши курашга, мамлакатимиз ён-атрофида бўлаётган воқеалардан оғоҳ бўлишга, тинчликнинг қадрига этишга чақирди.

Агар терроризмнинг туб илди-зига разм соласак, узоқлини йўқотган жодилар кўроли эканлигини англаймиз. Ўзбекистонда мусулмончилик эътиқоди таъкиб қилинаётганлиги учун шу йўлга кирмоқдалар деган фикр мулҳоқ асоссиздир. Бу ерда ҳақиқий мусулмон билан сохта мусулмоннинг фарқини, ҳар иккисининг асл ниятини ҳисобга олиш муҳим аҳамиятга эга. Инсонларвар динимиз зўравонликни қурол қилиб олган диний-экстремизмнинг ҳар қандай

қийин бўлишини ақидапарастлар яхши билишади.

Ўзбекистон эркин ва озоод дийр. Унда фуқароларнинг барча турдаги ҳуқуқ ва манфаатлари қатори виждон ва диний эътиқод эркинлиги ҳам қафолатланган. Мана фикримизнинг исботи: айни пайида биргина вилоятимизнинг ўзида алдия бошқармасида рўйхатдан ўтган 182 та диний ташкилот иш олиб бормоқда.

Вилоят прокуратураси ҳодимлари ҳоқимият вакиллари, дин пешволари, қишлоқ ва маҳалла оқсоқоллари билан биргаликда фуқаролар билан учрашиб, суҳбатлар ўтказишади. Мақсад одамларнинг ҳуқуқий онги ва ҳуқуқий

фаровонлик ва ободлик, умуман истиқболни кўзлаганлар учун барча имкон борлигини айтишди. Осовишталаникнинг ўзи катта неъматлиги, самарали оидларимиз шунинг натижаси эканлигини таъкидлаш баробарида тинчлик ва тараққиётимизга таҳдид солиш пайида пана-паналда пусиб юрган шумғиялар ҳам йўқ эмаслиги тилга олинди.

"Менга нима?", "Сен менга тегма, мен сenga" қабилида иш туриши, ғофиллик, лоқайдлик каби иллатлардан буткул халос бўлишимиз, элга, юртга наф келтиришдек эзу ниёт билан яшашимиз даркор, ҳеч қандай қора куч осуда ҳаётимиз, ободлик йўлидаги

рак, деган даъваткор сўзлар қалб широримизга айланishi даркор.

Бошқача айтганда, мустақиллигимизни мустақамлаш ишга баҳоли қудрат ҳисса қўлиши, эрку озоодлигимиз қадрини баланд тутиш, кўз қорачиғидек асраш, ҳисмоқлаш, ёшларимизни миллий истиқлол ғоялари рўҳида камол топтириш барчамиз учун ҳам фарз, ҳам қарз. Бу бизнинг инсоний бурчимиз, вазифамиздир. Фикримизни муҳтасар айтганда бўлсақ, тинчлик, осовишталаникнинг қадрига етайлик, азиз биродарлар!

Абдурусид ЖУРАЛОВ,
Қашқадарь вилоят
прокурорининг биринчи
ўринбосари

Мамлакатнинг тараққиёти, юрт равнақи, миллият келажакги бутун вояга этаётган ёш авлодининг билими, жишонан бақувватлидиги, маънавий қамолотига боелик. "Ёшларга эътибор давлат сиёсати даражасига кўтарилди", деган гап шунчаки қуруқ гап эмаслигини ҳаётни теран тафаккур билан англайдиган ҳар қандай киши эътироф этиши, тан олиши шубҳасиз.

Истиқлол йилларида Президентимиз ташаббус билан ёш авлодининг ҳар жиҳатдан баркамол бўлиб улайишига алоҳида эътибор қаратилди. Ислоҳотларнинг таълим тизимидан бошланиши замирида: "Фарзандларимиз, ёшларимиз бизнинг нафақат ишончимиз ва келажакимиз, балки бутунги ва эртанги кунимизнинг ҳал қилувчи кучидир", деган мамлакатимиз раҳбарининг узоқни кўра билган тўғри сиёсатининг ифодаси

— Бугун касб-хўнар таълим масканларида билимни, салоҳиятни, илгор педагогик технологиялардан фойдаланишга ҳодир, фаол мутахассислар талабаларга сабоқ беришмоқда. Коллежлар тугатган йигит-қизлар том маънода бирор касб-хўнар эгаси бўлишади, — дейди Бухоро вилоят касб-хўнар таълим бошқармаси бошлиғи Нусратилло Шарипов.

— Ўзбекистон Республикасининг "Таълим тўғрисида"ги Қонуни ва Қадрлар тайёрлаш Миллий дастурида белгиланган вазибаларни амалга ошириш, меҳнат бозориди талаб ва таклиф мутаносиблигини таъминлаш, касб-хўнар коллежлари, академик лицейларнинг битирувчиларини сифатли тайёрлаш, уларнинг меҳнатидан самарали фойдаланиш мақсадида вилоят ҳокимияти 2006 йил 17 январдаги 97-

мунтазам инвентаризациядан ўтказиш, меҳнат бозори талабларини ўрганиш, ундан келиб чиққан ҳолда қабул режаларини шакллантириш, касб-хўнар коллежларини ташкил этиш манзилли дастурига ўзгартириш киритиш юзасидан таклифлар тайёрлаш учун енгил саноат, нефть ва газ, саноат, автомобиль йўллари, транспорт, алоқа, қишлоқ ва сув хўжалиги, қурилиш, коммунал хўжалиги, иқтисодиёт, ҳуқуқшунослик, таълим, тиббиёт, маданият, маиший хизмат, миллий ҳўнармандчилик, тўрмиз соҳалари бўйича 18 та ишчи гуруҳи тузилган. Бу ишчи гуруҳлар ҳар бир соҳанин 10-15 йиллик ривожланиши йўналишлари, истиқболдаги натижаларидан келиб чиқиб, коллежларда тайёрланадиган касбларни таҳлил қилиб, унинг натижалари бўйича касб-хўнар коллежларининг тай-

ижимой ҳаракати вилоят кенгаши, "Маҳалла" жамгармаси билан биргаликда мунтазам равишда меҳнат ярмаркалари ташкил этилмоқда. Бўш ишчи ўринлари тўғрисида оммавий ахборот воситалари орқали реклама ва эълонлар берилмоқда. Ўз бизнесини ташкил этиш истегини билдирганлар учун микрокредитлар берилмоқда.

Ўтган йилда 23 нафар битирувчи 32 миллион сўмлик кредит ажратилган эди. 2009 йилда 67 нафар битирувчи кредит олиш истегини билдириб мурожаат қилган. Жорий йилнинг 1 май кўни ўтказилган меҳнат ярмаркасида 3079 нафар коллеж битирувчиси турли ташкилотлар билан меҳнат шартномаларини имзолаганлиги ҳам битирувчиларнинг иш билан таъминланиши қафолатланганидан далолатдир.

Бироқ бу борада муаммолар ҳам йўқ

КОЛЛЕЖ БИТИРУВЧИСИ ҚАЕРГА ИШГА ЖОЙЛАШАДИ?

муҳассамлашган эди.

"Таълим тўғрисида"ги Қонун ва Қадрлар тайёрлаш Миллий дастури, 2004-2009 йилларда мактаб таълимини ривожлантириш умумий миллий давлат дастури қабул қилинди. Тизимда мустақам ҳуқуқий база яратилиб, барқарор узлуксиз таълим тизими жорий этилди.

Жаҳон андозалари талабларига жавоб берадиган, замонавий мактаблар, касб-хўнар коллежлари ва академик лицейлар учун муҳташам бинолар қурилди. Бугунги кунда шинам аудиториялар, компьютерлаштирилган синф хоналари, электрон кутубхоналар, спорт заллари, ўқув лаборатория жиҳозлари, энг сўнгги рўсумдаги ўқув-техника воситалари талабалар зиматида.

Қадрлар тайёрлаш миллий дастурининг ижроси доирасида сифат босқичи жараёнини кузатар эканмиз, йигирма йил илгариги "Профтехучилиш"ларининг фаолияти, уларда мажбурий тарзда ўқитилган "тарбияси оғир талабалар", "мастерлар"нинг дарс берish услубларини эслаймиз. Қадрлар тайёрлаш масаласига давлат аҳамиятга молик вазифа сифатида эътибор қаратилмоқда.

Мустақил фикрлайдиган, ўзини ишонадиган касб-хўнарни эгаллаган талаба коллежи битирди. Энди унинг ишга жойлашиши муаммоси қандай ҳал этилади?

соли қарори билан "2006-2010 йилларда касб-хўнар коллежлари ва академик лицейларнинг битирувчиларини сифатли тайёрлаш ҳамда уларнинг меҳнатидан самарали фойдаланиш ташкил этишга корхона ва ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштирувчи кенгаши тузилган. Меҳнат бозорининг тенг шароитларда рақобатлашиш учун етарли кўникмаларга эга бўлган касб-хўнар таълими битирувчиларини мумкин қадар тўлиқ банд этилишини таъминлайдиган муҳитни шакллантириш, вилоятнинг истиқболдаги иқтисодий ривожланиш режаларидан келиб чиққан ҳолда яратиладиган янги иш ўринларининг йўналишларини белгилаш, умумий ўрта таълим, ўрта махсус касб-хўнар таълими, олий таълим ва ишлаб чиқариш ўртасидаги интеграцияни таъминловчи ҳамкорлик муҳитини яратиш, аҳоли ўртасида касб танылаш кўникмаларини шакллантиришга қаратилган тарбиявий, маърифий, тарғибот ва реклама ишларини ташкил этиш мувофиқлаштирувчи кенгашининг вазибалари этиб белгиланган.

Дарҳақиқат, вилоятдаги касб-хўнар коллежларининг тайёрлов йўналишларини

ёрлов йўналишларига ўзгартириш киритиш бўйича таклифлар бериб боришмоқда. Вилоятда академик лицей ва касб-хўнар коллежлари битирувчиларини доимий иш билан таъминлаш тизими яратилган. Вилоят ҳоқимининг 2008 йил 26 майдаги фармойиши билан академик лицей ва касб-хўнар коллежлари битирувчиларини иш билан таъминлаш ташкил этиш бўйича 5 та йўналишдан иборат ишчи гуруҳи тузилган. Хар бир битирувчининг ишга жойлашиш мониторингини индивидуал юритиладиган махсус компьютер дастури орқали амалга оширилмоқда. Касб-хўнар коллежлари битирувчиларининг эгаллаган касби бўйича турғун ишга жойлашишини таъминлаш мақсадида уларнинг ишлаб чиқариш амалиётини сифатли ва мазмулли ўтказишга катта эътибор берилмоқда. Бунинг учун коллеж ва корхона, ташкилотлар билан ҳамкорлик шартномалари тузилган. Битирувчи, коллеж ва иш берувчи ўртасида уч томонлама шартномалар имзоланган. Бундан ташқари, битирувчиларни ишга йўналтириш туман, шаҳар ҳоқимлари, коллеж директори, меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш туман, шаҳар бўлимлари раҳбарлари томондан имзоланган йўлнамалар бериш жорий қилинган. Шу билан бирга меҳнат ва аҳолини ижтимоий муҳофаза қилиш бошқармаси, "Қамолот" ёшлар

эмас. Чунончи, айрим тадбиркорлар коллеж битирувчисини ишга қабул қилган бўлса-да, расмий жиҳатдан ҳужжатлаштирмайди. Ишчи кучини тўлиқ қайд этмаслик билан солиқлардан бўйин товлаб қонунаруликка йўл қўяётган "тадбиркор" ҳужжатлари расмийлаштирилмаган ҳодимнинг ҳуқуқларини поймол этаётганини тушунармикан?

Ёки давлат рўйхатидан ўтмай туриб асарчилик, тикувчилик, сиртарошлик касбларини коллежда мукамал ўрганиб мустақил иш юритаётган ёшлар ҳам бор. Битирувчиларни иш билан таъминлаш чораларини қайта кўриб чиқиш, янги иш ўринларини яратиш, маиший хизмат ва сервис, кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш масалаларига эътиборимизни қучайтириш даврининг энг долзарб талаби эканлигини унутмайлик. Зеро, Президентимиз таъкидлаганларидек, "Ёшларимизнинг гайрат-шижоатини, ўз кучига ишончини, эл-юртидан ғурурланиш туйғуларини кўрган, улкан мақсадлар билан ишлаётганини кузатган ҳар қандай олам Ўзбекистоннинг келажакги чиндан буюк эканига ишонч ҳосил қилади".

Моҳира ШАКАРОВА,
Бухоро вилояти «Адолат нури» газетаси
бош муҳаррири ўринбосари

250 КИЛОГРАММЛИК ЎСПИРИН

А Қ Ш да йўқолиб қолган, вази 250 кгдан биров ортиқроқ бўлган Александр Дрейперни кидириш ишлари самарали яқунланди, деб хабар беради CNN. Жанубий Каролинада яшовчи, ҳаддан ташқари семириш касаллигига дучор бўлган қора танли болани ва унинг онасини Мэриленд штатининг Балтимор шаҳридаги кир ювчи муассасаларидан бирда топиди. 14 ёшли боланинг онаси 49 ёшли Жерри Грей устидан боласининг соғлиғига беъэтибор бўлганлиги учун жиноят иши очилган. Сешанба кунини Жанубий Каролина судига келиши керак эди, аммо аёл айтилган мuddатда келмади. Шунда Жанубий Каролинанинг ижтимоий таъминот департаменти Грей ва унинг боласини топши учун полицияга мурожаат қилишга мажбур бўлди. Она ва унинг ўғли топишга, суднинг кўрсатмасини бажармаганлиги учун Грей хоним қамолди олинди. Хозирги кунда Жанубий Каролина маъмурияти Грей хонимни Мэриленд штатидан экстрадиция қилдириш йўллари аxtармоқда. Маъмурият вакиллари Грейнинг соғлиғи жиддий хавф остида, унинг оғирлиги 555 фунт, яъни 251,7 килони ташкил этади. Ўспирин қундан кунга баттар семириб бормоқда. Суднинг қарорига қўра, Александр вақтинчалик давлат қарамонига ўтказилиши шарт. Она-бола топилгандан кейин Александр Мэриленд штати ижтимоий хизмати қарамонига берилган. Аммо маъмурият уни қайтадан Жанубий Каролинага экстрадиция қилдириш ниътади.

Александр ва унинг онаси билан юз берган воқеа кейинги пайтларда юзага келган ягона ҳол эмас. Миннесота штатида яшовчи Колин Хаусер ва унинг саратон (рак) касаллигига чалинган 13 яшар ўғри Даниэлни кидирув ишлари ҳали ҳам давом этмоқда. Врачлар Хаусернинг ўлгига химиотерапия муолажаларини буюришган, Хаусер эса ўғлини америкалик ҳиндулар усули билан даволамоқчи. Хаусер ҳам худди Грей хоним сингари ўз оналик бурчини бажармаганликда айланмоқда.

БАНКДАН ОЛИНГАН «COBFA»

Янги Зеландия банкларида биринчи ҳодимлари адашиб бир эр-хотиннинг оилавий ҳисоб рақамига 6 миллион АКШ доллари ўтказиб қўйилди. Бундан тасодифан хабар тошган эр-хотин пулни олиб, дом-дарахсиз гоийб бўлибди, деб ёздади The Daily Telegraph.

Хабар қилинишича, шу йил май ойининг бошларида эр-хотин Westpac банки бўлимига келиб, 10000 Янги Зеландия доллари топширишган. Аммо банк ходими йўл қўйган ҳато туфайли бу сумма минг баробар ошириб ёзилган. Шундай қилиб, ҳисоб рақамини 10000 эмас, балки 10 миллион Янги Зеландия доллари топширилганлиги тўғрисидаги маълумот пайдо бўлган. Бу сумма тахминан 6 миллион АКШ долларига тенгдир. Банкнинг «соғва»сидан рухланган эр-хотин, 10 миллион Янги Зеландия долларини банкдан қайтариб олиб, «қўннинг расмини чиқиб кетишган». ▶▶▶

UZBEKISTON

- 05.55 Кўрсатувлар дастури.
- 06.00, 12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
- 07.00, 12.00, 22.40 «Икким»
- 07.05, 12.55, 15.45, 17.50 «Ихбор»
- 07.10 Театр: «Улдинг азия бўлибди»
- 07.50, 18.00 «Олтин мерос»
- 08.00 «Тахлилнома»
- 08.40, 21.50 «Робин Гуд», Т/с.
- 09.20-10.20 «Мазнавийат»
- 10.20 «Кирж ёлғон», М/ф.
- 10.30, 11.10, 13.00, 14.15, 17.10, 20.00, 20.50 ТВ - анонс.
- 13.05 «Икки дарё оралиғида»
- 13.05 «Сизнинг адвокатиңиз»
- 11.00, 14.00, 17.00, 21.00 «Ахборот»
- 11.15, 22.45 «Йигит қўли», Т/с.
- 11.50 «Юртим бўйлаб» дастури: «Еа нафаси»
- 13.05 «Ажойиб саёхат»
- 13.35 «Очик дастурхон»
- 14.20 «Батманларвар»
- 15.00 «Ойдин ҳаёт», Ток-шоу.
- 15.50 «Болалар дуниси»
- 17.15 «Болалик бахшида умр»
- 17.35 «Эртаклар - ажишликка етаклар»
- 17.55 «Сизнинг адвокатиңиз»
- 18.05 Т/с «Бобур»
- 18.55 «Рангин дунё»
- 18.55 «Бир кун»
- 19.20 «ТВ - шифкор»

РОССИЯ

- 04.00, 08.05 «Добро утро»
- 06.00, 11.00, 14.00, 02.00 Новости
- 08.30 Малахов +
- 09.30 Модный приговор
- 10.25 Контрольная закупка
- 11.15 Т/с «Агент национальной безопасности»
- 12.20 «Детективы»
- 13.00 Другие новости
- 13.25 Понять. Простить
- 14.15 «Хочу знать»
- 14.50 «Давай познакомимся»
- 15.55 Федеральный судья
- 17.00 Вечерние новости
- 17.20 Т/с «След»
- 18.05 «Жди меня»
- 18.55 Т/с «Богатая и любимая»
- 20.00 «Время»
- 20.30 Т/с «Братия Карамазовы»
- 21.35 «Близнецы. Одна судьба на двоих»
- 22.35 «Поланер»
- 23.40 Ночные новости
- 23.55 Говни и злодей
- 02.30, 02.05 Комедия «Младенцы на прогулке»
- 02.15 Комедия «Король футбола: Кубок Европы»

UZBEKISTON

- 05.55 Кўрсатувлар дастури.
- 06.00, 12.00 «Ассалом, Ўзбекистон!»
- 07.00, 12.50, 22.40 «Икким»
- 07.05 «Ихбор»
- 07.10 Театр: «Улдинг азия бўлибди»
- 07.50 «Рақсинг сеҳри олами»
- 8.00 «Ахборот»
- 8.30, 21.50 «Робин Гуд», Т/с.
- 9.20-10.20 «Мазнавийат» дастури.
- 10.20 «Очун»
- 10.30 Наманган вилоят телерадиокомпанияси намоийш таъдири.
- 10.30 «Батманларвар»
- 10.50, 12.55, 16.50, 17.10, 20.00, 20.50 ТВ - анонс.
- 10.55 «Сизнинг адвокатиңиз»
- 11.00, 14.00, 17.00, 21.00 «Ахборот»
- 11.10, 19.20 «ТВ - шифкор»
- 11.15, 20.05 «Кирож Сеҳонж», Т/с.
- 11.50 «Ахборот», Дингиз/М/ф.
- 13.00, 18.05 Т/с «Бобур»
- 13.30 «Олтин охи», М/ф.
- 14.15 «Заковат»
- 15.15 «Ер сайраси»
- 15.05 «Тезкор хабарлар»
- 16.25 «Қамолот остонаси»
- 16.40 «Икки дарё оралиғида»
- 17.15 «Худудлар ҳаёти»
- 17.35 «Эртаклар - ажишликка етаклар»
- 17.55 «ТВ - бизнес хабарлари»
- 18.00 «Олтин мерос»

РОССИЯ

- 04.00, 08.05 «Добро утро»
- 06.00, 11.00, 14.00, 02.00 Новости
- 08.30 Малахов +
- 09.30 Модный приговор
- 10.25 Контрольная закупка
- 11.20 Т/с «Агент национальной безопасности»
- 12.20 «Детективы»
- 13.00 Другие новости
- 13.25 Понять. Простить
- 14.15 «Хочу знать»
- 14.50 «Давай познакомимся»
- 15.55 Федеральный судья
- 17.00 Вечерние новости
- 17.20 Т/с «След»
- 18.05 «Путь говоря»
- 18.55 Т/с «Богатая и любимая»
- 20.00 «Время»
- 20.30 Т/с «Братия Карамазовы»
- 21.35 «Спаси свидетеля»
- 22.35 Ночные новости
- 22.55 На ночь глядя
- 23.45 Х/ф «Неверность»
- 01.15 02.05 Комедия «Наверное, Боги сошли с ума»

Dushanba

- 10.40 «Сеҳри қўллар»
- 11.00 «Ҷи муҳетер», М/ф.
- 12.00 Б/ф «Идишлармон қишқилар»
- 13.30 «Қадрдон қўшиқлар»
- 13.30 «Камолот»
- 13.40 «Узбекигим»
- 14.00 Б/ф «Мешлопов»
- 15.40 «Навоий набиралири»
- 15.50 «Тошкент таронаси»
- 16.00 «Давр»
- 16.10 «Ихком қанотлари»
- 17.10 «Троллар улкаси», М/ф.
- 17.30 «Болалар табассуми»
- 17.40 «Ўзбек адабиёти»
- 17.45 2009 йил - Кишлоқ таракқиети ва фаровонлиги йили: «Кишлоқ ва талим»
- 17.55 «Олтин гупрок»
- 18.00 «Китоб - отбод»
- 18.10 Т/с «Хавт сабоқлари»
- 18.45 «ЎзЕХ»
- 18.50 «Тошкент-2200»
- 19.00, 22.00 «Давр»
- 19.30 «Уйранган орзу», Т/с.
- 20.20 «Автоматрүйл»
- 20.40 «Шоғундан эсдалик»
- 21.00 «Шамоллар мусавири», Т/с.
- 21.55 «Кўнгил»
- 22.30 Б/ф «Кичкина табиб»
- 00.00 «Юрт тинчилиги»

ТВ

- мультишак»
- 09.30 М/с «Озорные анимашки»
- 10.00 М/с «Кураж - трусливый лис»
- 11.00 «Урс»
- 11.25 «Разрушители мифов»
- 12.15 Х/ф «Молния: Смертельный разряд»
- 14.15 Сигнал бедствия
- 15.15 «Городские легенды. Священный грааль Петропавловской крепости»
- 16.15 Х/ф «Кентервильское привидение»
- 18.15 Т/с «Вавилон 5»
- 19.05, 02.00 Т/с «Пси-фактор»
- 20.00 Т/с «Моя любимая ведьма»
- 21.00 Д/ф «Тайные знаки. Царевна Софья. Любовь дороже чести»
- 22.00 Д/ф «Затерянные миры. Орус Дел - Путь к святости»
- 23.00 Х/ф «Любодед»
- 01.00 Т/с «Звездные врата. Профилактика»

Seshanba

- 9.35 «Автоматрүйл»
- 9.55, 18.45 «ЎзЕХ»
- 10.00, 13.00, 16.00 «Давр»
- 10.10, 19.30 «Уйранган орзу», Т/с.
- 11.00 «Музыкавий дунё»
- 11.50 «Зверост»
- 12.20 «Голит», Т/с.
- 12.55 «Кишлоқимиз хат»
- 13.10 «Вилж байзи»
- 13.20 «Тошкент таронаси»
- 17.10 «Шамоллар мусавири», Т/с.
- 14.20 «Ватанларвар»
- 15.40 «Миллий мультифильм»
- 15.50 «Болалар илхоми»
- 15.55 «Тошқанчи азим»
- 16.10 «Тасвир ва таассурот»
- 16.30 «Болалар давраси»
- 17.10 «Троллар улкаси», М/ф.
- 17.35 «Аблай хараён»
- 17.55 «Олтин гупрок»
- 18.00 «Келажак эгалари»
- 18.50 «Тошкент-2200»
- 19.00, 22.00 «Давр»
- 20.20 «Футбол-2009»
- 20.50 «Тошкент кўчалари»
- 21.55 «Кўнгил»
- 22.30 Б/ф «Ер-ёр»
- 23.35 «Юрт тинчилиги»

TV

- 05.00 «Сегодня утро»
- 06.00 «Кулинарный поединок»
- 09.00, 12.00, 15.00, 18.00, 22.00 «Сегодня»
- 09.25 «Чистосердечное признание»
- 10.00 Т/с «Погони за ангелом»
- 11.00 «Суд присяжных»
- 12.35 Т/с «Возвращение Мухтара»
- 14.30, 17.30 «Чрезвычайное происшествие»
- 15.20 Т/с «Адвокат»
- 18.30 Т/с «Город соблазнов»
- 20.35 Т/с «Мент в законе»
- 21.10 «Очная ставка»
- 22.20 Т/с «Мужчины в большом городе»
- 23.50 «Суд присяжных»
- 00.50 Комедия «Брис Великолепный»
- 02.45 «Особо опасен!»
- 03.20 Т/с «Вилд»
- 04.10 Т/с «Все включено»

TOSHKENT

- 14.55 Кўрсатувлар тартиби.
- 15.00 «Пойтахт»
- 15.20, 21.50 «Анонс»
- 15.25 Халқаро болаларни химоя қилиш кўнига «Дунёда болам деб яшайди узбек»
- 17.30 «Тошкент-2200»
- 17.35 «Ака-ука Гриммлар», М/ф.
- 17.45 «Карвонсарой»
- 17.55, 21.55 «Телекурьер-маркет»
- 18.15 «Аёл қалби»
- 18.30 «Пойтахт»
- 18.50 «Мухаббат қаҳваси», Т/с.
- 19.40 «Бизнес», Пойтахт»
- 19.45 «Уйларим»
- 19.50 «Саломат бўлинг»
- 20.00 «Пойтахт», /рус/.
- 20.20 «Тошкент ва тошкентликлар» Бевосита мулоқот.
- 21.00 «Милларос», Т/с /рус/.
- 21.30 «Пойтахт»
- 22.15 «Кино SMS со звездами»
- 22.20-23.45 «Дежурный папа в лагере», Х/ф.

SPORT

- 7.00 «Бодро утро»
- 8.00, 9.30 «Умид нихоллари-2009» муналлағи
- 8.25 «Каналок +»
- 9.10 «Музей Олимпийской славы», Д/ф.
- 07.00, 03.00 «Клуб детективов»
- 07.55 Музыка
- 08.00-09.30 М/ф.
- 09.30 «Тысяча мелочей»
- 10.00, 15.00, 22.00 «Вне закона»
- 10.30, 17.00 Т/с «Морская полиция: Спецотдел 2»
- 11.30 Х/ф «Кавказская рулетка»
- 13.30, 20.30 «Самое смешное видео»
- 14.00, 18.00 «Судебные страсти»
- 15.30, 19.00, 22.30 Т/с «Безмолвный свидетель»
- 16.00, 23.00 Т/с «След»
- 19.30, 02.00 Т/с «День рождения Буржуя»
- 21.00, 21.30 «Бранное чтиво»
- 00.00 Т/с «Закон и порядок: Специальный корпус 7»
- 01.00 «Толые приколы»
- 01.30 «Карданный вал»
- 05.00, 05.30 Д/с «Безумства храбрых»
- 05.50 Т/с «Диагноз, убийство»
- 07.00 Х/ф «Звирка»

SPORT

- 7.00 «Бодро утро»
- 7.50 «Тет-а-тет»
- 8.00, 18.30 «Хабарлар» (рус)
- 8.20 «Милков +»
- 9.05 «Тенис академияси»
- 9.30, 21.30 «Хабарлар» (узб)
- 10.00 Самбо. Осие чемпионати.
- 12.00, 13.40 ФУТБОЛ, УРТОҚК И УРАШУВИ. ЎЗБЕКИСТОН-БОСНИЯ ВА ГЕРЦОГОВИНА ТЕРМА ЖАМОАЛАРИ.
- 18.00 «Тет-а-тет»
- 18.10 «Барклом авлод»
- 18.55 «Умид нихоллари - 2009» якуляри.
- 19.15 «Футбол шарҳи»
- 19.50 Теннис. «Ролан Гаррос»
- 21.55 «Олимпийский манифест»
- 22.50 Самбо. Осие чемпионати.
- 23.50 «Тунгиз оуда бўлсин!»
- 12.00, 14.00 Клип минута
- 12.20 Ералаш
- 12.40 М/ф «Джимми Нейтрон вандерлинд»
- 14.50 Х/ф «Мелкие мошеники»
- 15.55 М/ф
- 16.15 Музыкальная дорожка
- 16.55 Х/ф «Неистребимый шпигон»
- 18.15 Музыкальная дорожка
- 18.55 Х/ф «Часы отчаяния»
- 20.40 Музыкальная дорожка
- 21.20 Х/ф «Красный дракон»

TV

- 05.00 М/с «Приключения мультишак»
- 09.30 М/с «Озорные анимашки»
- 10.00 М/с «Кураж - трусливый лис»
- 11.00 «Урс»
- 11.25 «Разрушители мифов»
- 12.15 Д/ф «Затерянные миры. Орус Дел - Путь к святости»
- 13.15, 20.20 Т/с «Моя любимая ведьма»
- 14.15 Д/ф «Тайные знаки. Царевна Софья. Любовь дороже чести»
- 15.15 Т/с «Ключи от смерти»
- 16.15 Х/ф «Денги на пивое»
- 18.15, 03.00 Т/с «Вавилон 5»
- 19.05 Т/с «Пси-фактор»
- 21.00 Д/ф «Тайные знаки. Месье бриллианта Санси»
- 22.00 Д/ф «Затерянные миры. Обреченная субмарина»
- 23.00 Х/ф «Захватчики»
- 01.00, 03.50 Т/с «Звездные врата»
- 02.00 Спортивный турнир «Покер после полуночи»
- 05.40 Комната страха
- 06.00 Релакс.

KAMALAK-TV

- 12.00, 14.05 Клип минута
- 12.20 Ералаш
- 12.40 М/ф «Робин Гуд»
- 14.25 Х/ф «Джордж из джунглей»
- 16.50 М/ф
- 16.10 Музыкальная дорожка
- 16.50 Х/ф «Провинция тигра»
- 18.30 Музыкальная дорожка
- 19.10 Х/ф «Никогда не сдавайся»
- 21.05 Музыкальная дорожка
- 21.45 Х/ф «Сирезка»

DTV

- 07.55 М/с «Смешарики»
- 08.30, 10.30, 18.00, 20.00 Т/с «Планинг дочки»
- 09.00, 21.00 Т/с «Ранетки»
- 10.00 Истори в деталях
- 11.00, 18.30 «Галилео»
- 12.00 Т/с «Моя прекрасная няня»
- 13.00 «Талиево»
- 13.20 Т/с «Короли игры»
- 14.30 М/с «Все псы попадают в рай»
- 15.00 М/с «Новые приключения человека-паука»
- 15.30 М/с «Клуб Винкс: школа волшебниц»
- 16.00 М/с «101 далматинец»
- 16.30 Т/с «Все тип-топ, или Жизнь Зака и Коди»
- 17.00 Т/с «Кадетство»
- 17.30 Т/с «6 кадров»
- 19.00 Т/с «Любовь - не то, что кажется»
- 23.00 Х/ф «Крутой и цыпочки»
- 01.00 Песня дни.
- 01.30 «Кино в деталях»
- 02.30 Х/ф «Залепшаяся»
- 04.00 Т/с «Завтра наступит сегодня»

SPORT

- 07.00 Х/ф «Звирка»
- 07.55 Музыка
- 08.00-09.30 М/ф.
- 09.30 «Тысяча мелочей»
- 10.00, 15.00, 22.00 «Вне закона»
- 10.30 Т/с «Морская полиция: Спецотдел 2»
- 11.30 Х/ф «Две луны, три солнца»
- 13.30, 20.30 «Самое смешное видео»
- 14.00, 18.00 «Судебные страсти»
- 15.30, 19.00, 22.30 Т/с «Безмолвный свидетель»
- 16.00, 23.00 Т/с «След»
- 17.00 Т/с «Морская полиция: Спецотдел 3»
- 19.30, 02.00 Т/с «День рождения Буржуя»
- 21.00, 21.30 «Бранное чтиво»
- 00.00 Т/с «Закон и порядок: Специальный корпус 8»
- 01.00 «Толые приколы»
- 01.30 «Карданный вал»
- 05.00 Т/с «Следствие веллет Да Винчи»
- 05.20 Т/с «Детектив Наш Бриджес»

UZBEKISTON

05.55 Курсатувлар дастури. 06.00, 12.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"

YOSHILAR

6.55 "Yoshlar" salomi. 7.00, 15.00 "Ешлар майдони".

5-IYUN

Juma

8.30, 18.50 "Мухаббат қаҳва-си". 9.20, 17.45 "Карвонсарой".

TOSHKENT

7.20 Курсатувлар тартиби. 7.25, 13.00 "Салом, Тошкент!"

SPORT

7.00 "Бодрое утро". 7.50 "Тет-а-тет". 8.20 "Ҳабарлар" (рус)

ROSSIYA

04.00, 08.05 "Доброе утро, Россия!". 08.00, 11.00, 14.00 Новости

ROSSIYA

04.00 "Доброе утро, Россия!". 07.55 "Мусулмане".

6-IYUN

Shanba

12.50 "Олтин тулпор". 12.55 "Қишлоғимиз хат".

TOSHKENT

7.20 Курсатувлар тартиби. 7.25, 13.00 "Салом, Тошкент!"

SPORT

07.00 X/ф "Эврика". 07.55 M/c "Смешарики".

Бундан ташқари у жамоат жойларида қамон отиб, одамларнинг ҳаётини ҳавф остида қолдирганида ҳам айбонлиши мумкин.

«ҲАГА» КИШИНИНГ ШИКОЯТИ
Тюмен об-ластининг Тобольск районида яшовчи бир киши ўзининг бундан уч йил аввал ўлганлиги тўғрисидаги ФХДЁ ёзувини бекор қилишларини сўраб судга мурожаат қилди.

07.00 X/ф "Эврика". 07.55 M/c "Смешарики". 08.30, 10.30, 18.00, 20.00 Т/в "Папины дочки".

ЭЛЕКТРОДРЕЛ ЁРДАМИДА ОПЕРАЦИЯ

Австралиядики қишлоқ касалхоналаридад биринчи врач бошидан қаттиқ жараҳатланган бир боланинг бош қаночини электродрел билан тешиб, ички қон ҳаётини ташқарига йўналтириб, унинг ҳаётини сақлаб қолди.

Мельбурн касалхонаси бош врачининг айтишича, қишлоқ врачлари бирдан бир тўғри йўлни тошган. Агар у оддий ҳўжалик дрели билан бўлса-да бош қаночини тешиб, мия устига қўйилган дрел билан ташқарига чиқариб юбормасдан, тўғри Мельбурнига йўл олганда, бош қаноч қандайдир бошим ошиб кетиши мумкин экан.

05.55 Курсатувлар дастури. 06.00, 12.00 "Ассалом, Ўзбекистон!". 07.00, 13.00 "Иқлим".

YOSHILAR

6.55 "Yoshlar" salomi. 7.00, 15.00 "Ешлар майдони".

6-IYUN

Shanba

12.50 "Олтин тулпор". 12.55 "Қишлоғимиз хат".

TOSHKENT

7.20 Курсатувлар тартиби. 7.25, 13.00 "Салом, Тошкент!"

SPORT

17.30 "Умид нихоллари-2009" яқунлари.

05.00, 09.00, 11.00 Новости. 05.10 Генини и эллади. 05.40 X/ф "А бал и Каротин".

ROSSIYA

04.25 X/ф "Берегите мужчин!". 05.30 "Вас Россия!".

ROSSIYA

18.50 "Максимум". 19.50 Д/с "Русские сенсации".

SPORT

07.00 X/ф "Неукротимая Жюли и тайны Версаля".

ЎЗБЕКИСТОН

05.55 Кўрсатувлар дастури.
06.00, 12.00 "Ассалом, Ўзбекистон!"
07.00, 13.00 "Ўқим",
07.05, 08.35, 09.10, 11.35, 15.30, 17.10, 18.00, 20.50, 21.05 ТВ - анонс.
07.10 Б/ф "Дард", 2-қисм.
07.30 "Тонгги наволар".
08.00 "Ахборот".
08.40 "Бизнинг кутубхона".
08.50 "Карлоснинг қайтиши", М/ф.
09.15 "Оҳанрабо".
10.00 "Саломатлик сирлари".
10.20 "Минг бир хунар".
10.35 "Оидин хайт", Тоқ-шоу.
11.15 Оператор хонандалари куйлайди.
11.40 "Хандалак", Ҳажвий курсуси.
13.05 "Очқ дастурхон".
13.35 "КиноТeaтp".
14.00 "Хорчилар", Б/ф.
15.35 "Заковат".
16.35 "Елқочилар касри", М/ф.
17.15 "Ҳамон елмида".
17.55 Б/ф "Кизгалдоқ".
19.20, 20.55 Эълонлар.
19.30 "Тахлилнома", /рус/.
20.05 Т/с "Денгаздан томчи".
20.35 "Кўнгли қўшиқ истаиди".
21.00 "Тахлилнома".

21.45 "Азизим".
22.20 "Ўзимок", Б/ф.
23.50-24.00 Тунги наволар.
"Uzbekistan".
24.00 Кўрсатувлар дастури.
00.05 "Оҳанрабо".
00.50 "Очғи".
01.00 "Тахлилнома", /рус/.
01.30 "Оидин хайт", Тоқ-шоу.
02.15 Б/ф "Кизгалдоқ".
03.45 "Минг бир хунар".
04.00 "Тахлилнома".
04.40 ТВ - анонс.
04.45 Б/ф "Майсарнинг иши", 2-қисм.
05.45-05.55 Тонгги наволар.

YOSHILAR

6.55 "Yoshlar" салими.
7.00 "Қишба намушаси".
7.20 "Қардон қўшиқлар".
7.30 "KINOMANIYA".
8.00 Б/ф "Кавказ асираси".
9.20 "Табассум қил".
9.30 "Ватан меҳри".
9.40 "Соғлиқ - бойлик".
10.00 "Батанларвар".
10.40 "Ўйланган ороу", Т/с.
11.25, 17.10 "Ўзбек адабиети".
11.30 "Болалар давраси".
12.00 "Эрталар оламиди".
13.00 "Боталар табассуми".
13.10 "Yoshlar-FM".
13.30 "Шамоллар мусавири".

7-IYUN Yakshanba

Т/с.
14.15, 20.40 "Тошканди азим".
14.20 "Қамолот".
14.30 "Эвэрел".
15.00 "Қамалқил ивласи".
15.40 "Сехрли қўллар".
16.00 "Жумон", Т/с.
17.15 "Тошкент таронаси".
17.25 "Қишлоғимга хат".
17.30 Б/ф "Аразлама".
18.50 "Тошкент-2200".
19.00 "Давр", Ҳафта якуни.
19.30 "Ўзгор мактаби".
20.00 "Таранум".
20.45 Хинд киноси: "Муннабой бўлиб қолинг".
23.20 "Юрт тинчиги".

TOSHKENT

7.20 Кўрсатувлар тартиби.
7.25, 13.00 "Салом, Тошкент!".
8.25 Бизнес: "Пойтахт".
8.30 "Муҳаббат қаҳаси", Т/с.
9.20, 15.55 "Қарвонарой".
9.30 "Пойтахт".
9.40 "Репортаж".
9.50, 16.05 "Тошкент-2200".

9.55, 16.30, 19.40 "Телекуръер-маркет".
10.15 "Истеъдод".
10.30 "Пойтахт", /рус/.
10.40 "Афиша".
10.50 "Геклбери Финн", Б/ф.
12.35 "Саргузаштлар ороли".
14.00, 16.50, 19.35, 20.30 "Анонс".
14.05 "Олтин девор". Ўзбек Миллий академик драма театрининг спектакли.
16.10 "Менинг шайрим".
16.55 "Болаликка қайтмб".
17.15 Хинд киноси: "Бахтли бўлиш осон эмас".
20.00 "Тошкентда латифа".
20.05 "КИНОТАҚДИМ".
20.35 "Туризм ҳақида".
21.05 "Кино SMS со звездами".
21.10-23.00 "Профессионал".
"Укол зонтиком".
"Фантомас".

18.00 "Ўмид ниҳоллари-2009" якуни.
18.30 "Версия".
19.05 "АВТОГраф".
19.30 Теннис: "Ролан Гаррос".
20.30 "Профринг".
22.05 Интерфутбол.
23.45 "Тунинг осуда бўлиши".

KAMALAK-TV

10:00, 11.45 Клип минута.
10:20, 12.05 М/ф "Том и Джерри".
13:20 Рейтинговий фильм.
14:50 Большое кино "Руины".
16:25 Музыкальная дорожка.
17:05 Х/ф "Сейф".
18:35 Музыкальная дорожка.
19:15 Х/ф "Простой план".
21:10 Музыкальная дорожка.
21:50 Х/ф "Стигмата".

SPORT

8.00 "Бодро утро".
9.00 "Хабарлар (рус)".
9.20 "Кувнок стартлар".
10.00 "Хабарлар (узб)".
10.25 ФУТБОЛ. ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИНИНГ САРАЛАШ УЧРАШУВИ.

ВИ. ЎЗБЕКИСТОН - ЯПОНИЯ. ТЕРМА ЖАМОАЛАРИ.
12.00-13.55 Спортное кино: "Астерикс на Олимпийских играх".

07.00 Х/ф "Неукротимая Жюли и тайны Версаля".
2 с.
09.00 М/ф "Кот в сапогах".
09.20 М/с "Смешарики".
09.30 М/с "Леонард".
10.00, 15.30 М/с "Том и Джерри".
10.15 "Самый умный".
12.00 "Галileo".
13.00 "Снимите это немедленно!".
14.00 Т/с "Дом кувырком".
16.00 М/с "Чип и Дейл спешат на помощь".
17.00, 17.30, 21.00 Т/с "6 кадров".
18.00 "Все по-взрослому".
19.00 Т/с "Моя прекрасная няня".
20.00 Т/с "Папины дочкы".
22.00 Х/ф "Девушка из Дюсселя".
00.00 "Киновар" - 2009.
01.00 Х/ф "В погоне за Эми".
03.10 Х/ф "Смирительная рубашка".
04.45 Х/ф "Вороне".
06.15 Музыка.

05.30 Комната страха.
06.00 Релакс.

DTV

07.00, 04.00 "Клуб детективов".
07.55 Музыка.
08.00, 08.30, 14.30, 15.00 "Каламбур".
09.00 "Тысяча мелочей".
09.20 "Неотложная помощь".
09.30-12.40 М/ф.
12.40 Х/ф "Убийство свидетеля".
15.30, 02.00 Х/ф "Тень".
17.30, 18.30 Т/с "Близнецы", 15 с.
19.30, 01.30 Скетч-шоу.
"Смешнее, чем кролики".
20.00, 20.30 "Бранное чтиво".
21.00 Х/ф "Черные беретки".
23.00 Т/с "След".
00.00 Т/с "CSI: Место преступления Майями 8".
01.00 "Бранное чтиво. Для взрослых".
06.00 Т/с "Агентство "Алиби".

ТВ 000

07.00 Д/ф "Чингисхан".
08.00, 08.30 Мультипликация.
09.00 М/с "Бетховен".
09.30 М/с "Человек-оркестр".
10.30 М/с "Могучие рейнджеры. Дино Гром".
11.00 Х/ф "Зубная фея".
13.00 Т/с "Ключи от смерти".
15.00 Д/ф "Чингисхан".
16.00 Х/ф "Жесткая посадка".
18.00 Д/ф "Тайны исторических монстров".
20.00 "Городские легенды".
21.00 Х/ф "Наследство".
23.00 Х/ф "Бойня в Пуэрто-Валларта".
01.30 Х/ф "Посланники".
03.30 Спортивный турнир "Покер после полуночи".

РОССИЯ

05.00, 09.00, 11.00 Новости.
05.10 Гении и злодеи.
05.40 Детектив "А был ли Каролин?".
07.05 Смак.
07.45 Армейский магазин.
08.15 Умницы и умники.
09.25 "Непугуемые заметки".
09.40 "Пока все дома".
10.25 Фазенда.
11.10 Живой мир. "Неизвестный Китай". Шангри-Ла.
12.10 Х/ф "Сто дней детства".
13.55 Х/ф "Роман с камнем".
15.45 Воскресный "Ералаш".
16.10 "КВН". Премьер-лига.
17.45, 21.00 "Две звезды".
20.00 Воскресное "Время".
22.40 Х/ф "Вне поля зрения".
00.45 Х/ф "Десять месяцев".
02.35 Т/с "Спасение".

ТВ 000

04.55 Х/ф "Тревожный вылет".
06.30 "Смехопанорама".
06.55 "Сам себе режиссер".
07.45 "Утренняя почта".
08.20 М/ф "Храбрый заяц".
08.35 Комедия "Принцы воздуха".
10.00, 13.00 "Вести".
10.10 "Вести - Москва".
Неделя в городе.
10.50 "Городок".
11.20 "Сто к одному".
12.15 "Парламентский час".
13.20 "Вести - Москва".
13.30 "Вести, Дежурная часть".
14.25 "Честный детектив".
14.55 "Аншлаг" и Компания.
16.50 "Танцы со Звездами". Суперфинал - 2009. Прямая трансляция.
19.00 "Вести недели".
20.05 "Специальный корреспондент".

Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт // Спорт

Навбат Сколарига

Associated Press.нинг хабар беришича, Тошкентнинг "Бунёдор" клуби Бразилия термаси ва "Челси" клубининг собиқ мураббийи Луис Фелипи Сколарини бош мурабий лавозимига таклиф қилган. Сколарининг агенти Асака Фельеттеранинг айтишича, бразилиялик мурабий ўз қарорини бир ҳафта ичида маълум қилади. Асаканинг таъкидлашича, "Бунёдор"дан ташқари Сколарига яна бир қатор Осиё ва Европа клубларидан ҳам таклифлар тушган. Бироқ Асака бу клубларнинг номларини сир сақламоқда. 60 ёшли мурабийнинг охириги шижойи "Челси" жамоасида бош мурабий бўлиб, у ишбу лавозимдан жорий йилнинг февралда бўшатилад.

23 май кунин Португалиянинг Record газетаси берган хабарга кўра

Сколарига Ўзбекистон томонидан тақлиф тушган. Мазкур хабарда, Сколарига айнаан қайси лавозимга, яъни миллий терма жамоагами ёки "Бунёдор" клубига мурабийликка қақирилгани маълум қилинмаган. Record нашрининг хабар беришича, Туркиянинг "Фенербахчи"си ҳам Сколарини мурабий этиб тайинлашга асосий даъвогарлардан саналади. Англиянинг The Guardian нашрининг маълумотига кўра бразилиялик мутахассис Шотландиянинг "Селтик" клубига мурабийлик қилиши ҳам мумкин.

Ҳаёт фақат спорт эмас

Эркин кураш бўйича уч қарра олимпиада чемпиони Бувайсар Сайтиев спортдаги фаолиятини тугатишини маълум қилди. Яқинда Красноярскда бўлиб ўтган "Красноярнинг спорт шарафи-2008" конкурсида 2008 йилнинг энг яхши спортчиси совринини қўлга киритган Бувайсар журналистларга берган интервьюсида: "Бундан буён бу каби совринларни қўлга киритишим қийин кечади. Шунинг учун ҳам профессионал фаолиятимни тугатмоқчиман. Келажакда мусобақаларда қатнашишимдан ҳеч қандай мантқиқ кўрмаяман. Лондондаги навбатдаги олимпиада ўйинларида иштирокчи ҳақида ҳам ҳеч қандай гап бўлиши мумкин эмас. Ойлам жуда қатта. Хали кўрмаган ва билмаганларим анчагина. Ишончим комил, спортдан ташқарида мени янада завқли ва қувончли ҳаёт кутмоқда", дейди уч қарра олимпиада чемпиони.

Сайтиевнинг мурабийи Дмитрий Миндиашвили шоғирдининг бу қарорини жуда яхши тушунишини маълум қилган.

Тайсон оиласида фожеа

25 май кунин профессионал бокс қироли Тайсоннинг тўрт яшар қизчаси Икседес уйидаги югуриш спорт мосламасида ўйнаётган пайтида йнқилиб тушган ва бўйиндан мослама тизмаси ўралашиб қолган. Бироздан сўн қизчани бу аҳолида кўрган онаси қутқарув хизматини қақирган. Финикс шаҳридаги шифохоналардан бирига етказилган Икседес Тайсоннинг аҳолини мутахассислар жуда оғир деб баҳолашди уни ҳаётини сунаий сақлаб туриш мосламасига улашган. Бироқ қизча 26 май кунин ҳаётдан куз юмган деб, хабар беради АР. Ушбу бахтсиз ҳолида пайтида Майк Тайсон Лас-Вегасда бўлган ва нохуш хабарни эшитиши билан Финиксга учиб келган. Полициячиларнинг тўхтамига кўра мазкур ҳолат бахтсиз ҳолида, деб топилган.

Шартнома узайтирилди

Португалиялик футбол мутахассиси Жозе Моуриньо Италиянинг "Интернационале" клуби билан амалдаги шартномасини узайтирди. "Челси"нинг собиқ бош мурабийи "Интер"га 2012 йилнинг 30 июнига қадар мурабийлик қилишга рози бўлди. Бушди қарори билан Жозе ўзининг Мадриднинг "Реал" клубига ўтиши ҳақидаги мишиларга барҳам берди. Жозе Моуриньо мавсум оралиғида "Интер" сарғига "Женоа"нинг ҳужумчиси Диего Милито ва генуэзаштирлигини ярим ҳимоячиси Тьягу Моттоларнинг қўшилишини маълум қилди.

Маҳбуслар учун велопоига

Жорий йилнинг июнь ойида Францияда дунёга машҳур "Тур де Франс" велопоигасининг антиқа кўринишига старт берилди. Lenta.ru сайтининг хабар беришича, 4 июнь кунин Лилл шаҳрида 196 нафар маҳбус велопоидада иштирок этиб, уларни 124 та полиция ходими мотоциклларда кузатиб боради. Пойтачилар 17 та шаҳарда тўхтаб ўтилади. Ушбу шаҳарларда қамқонналар бўлишига қарамасдан ташкилотчилар маҳбусларни меҳмонхоналарга жойлаштиришини режалаштирмоқда. "Тур де Франс" ананасига кўра поига Парижда тугайди. Ҳукуматнинг таъкидлашича, ушбу поига маҳбусларнинг ижтимоий ҳаётига мослашувини энгиллаштирибгина қолмай, ҳаётларини янгидан бошлашга қўлай имконият яратаяди.

ЮЗГА ЁПИШТИРИЛГАН ШИЛЛИҚ ҚУРТ

А Қ Ш -нинг Юта штатида яшовчи ўн бир ёшли Фин Кехелер исми Гиннес рекордлари китобида қайд этилган учун юзига 43 та шиллиқ қурт ёпиштириб, 10 секунд тура олди, деб хабар беради Associated Press ахборот агентлиги. Ундан олдинги рекордчи юзига 36 та шиллиқ қурт ёпиштириб, 10 секунд тура олган эди. Бу ютук 2007 йилда Гиннес рекордлари китоби вақиллари томонидан қайд этилган. 2009 йил 16 майда Фин Кехелер уч марта ҳаракат қилган ва ниҳоят атрофдаги боқлардан териб келинган 43 та шиллиқ қурт унинг юзига 10 секунд давомида ёпишиб турган. Кехелерлар оиласи Гиннес рекордлари китоби вақилларига рекорд ўрнатилган пайтда олинган видеоэвувини ҳамда рекорд ўрнатилганлигини ўз кўзи билан кўрган кишиларнинг гувоҳликларини почта орқали қўнатиб юборишди.

«ЎРГИМЧАК-ОДАМ» УЙЛАНДИ

Ўргимчак-одам ролини ижро этган машҳур актёр Тоби Магуайр уйланди. Тоби рафикаси Жениффер Мейр билан бир қанча йиллардан бери ошқ-масҳук бўлиб юрдилад.

ВВСнинг хабар беришича, тўй маросими Гавайя оролларида бўлиб ўтган.

32 ёшли Магуайр Жениффер Мейр хоним билан 2003 йилдан бери биргадир. Ўтган йили уларнинг "унаштириш маросими" бўлиб ўтган эди. Ноябрь ойида эса уларнинг қизчаси Руби дунёга келди. Жениффер Universal Studios кинокомпанияси президенти Рон Мейринг кизидир.

"Ўргимчак-одам" фильмини суратла олган Sony Pictures студияси вақилининг айтишича, Магуайр яна камдада учта фильмда суратла тушади. Актёрнинг ўзи эса фильмининг навбатдаги сериаларида ҳам суратла тушиш ниятида эканлигини айтгани йўқ.

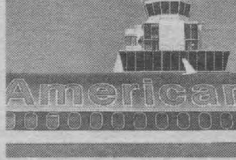
БИЛА ТУРИБ...

Ўтган йили Германияда бўлиб ўтган "Евровидение" кўшиқ конкурсида қатнашган "NoAngels" гурухи аъзоси Надя Бенаиса билта туриб жазманларига ОИТС касаллигини юқтирган экан. Надя ўзига қўйилган ташхисдан хабардор бўлган, аммо ўзи билан бирга бўлган эркакларни оғохлантирмаган ҳамда сақланиш воситаларидан фойдаланмаган. Айбдор камдада учта эркакка ОИТС юқтирган, деган тахмин бор. Уларнинг бири аллақачон "ОИТСга чалинганлар" рўйхатидан жой олган.

ПИЁНИСТА УЧУВЧИ

American Airlines компанияси учувчиси Лондоннинг Хитроу аэропортида ишга маст ҳолатда келганлиги учун қамқоққа олинди, деб хабар беради Chicago Breaking News. Самолётни Лондондан Чикагога бошқариб кетиши лозим бўлган учувчининг ўзини тугиши аэропорт хавфсизлик хизмати ходимлари қандайдир шубҳали туюлган ва улар полиция ходимларини қақирган. Полиция ходимлари уни текширувдан ўтказиш муассасасига олиб боришган. Тест натижалари унинг қип-қизил маст эканлигини кўрсатган. Учувчининг айби билан рейс бир ярим соатга кечиктирилган. 204 нафар йўловчининг ўз ичига олган самолёт бир ярим соатдан кейин бошқа учувчи бошқарувида Чикагога учиб кетган.

Reuters ахборот агентлигининг хабарига кўра 57 ёшли пиёниста учувчини тезда қўйиб юборишган. Июль ойида у ишни қўришда иштирок этиш учун Лондоннинг полиция участкасига келиши шарт.

Истиқлолнинг дастлабки йилдаёқ мамлакатимиз Бирлашган Миллатлар ташкилоти қабул қилган "Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси"га қўшилди. Президентимизнинг фармони билан ушбу бекдес аҳамиятга эга бўлган ҳужжат қабул қилинганнинг 60 йиллиги кенг нишонланди. Жойлардаги тадбирлар ва ОАВга қиқшилар орқали фуқаролар унинг жаҳон тараққийлидаги роли, мамлакатимизда инсон ҳуқуқ ва эркинликларини кафолатлаш ва уларни тасарруф этиш учун яратилган шарт-шароитлар, қабул қилинган амалдаги қонулар хусусидаги ўз билим ва тасавурларини бойитиши.

Инсон ҳуқуқлари жамятининг тенг ҳуқуқли аъзолари - болаларга ҳам тааллуқлидир.

лежлар, спорт ўйингоҳлари, ўқувчиларнинг техникавий ижодий уйлари, болалар шифохоналари, кутубхоналар таъмирланиши, янгидан қурилиб, бекам-кўст жиҳозланмоқда. Замонавий янги ўқув дастурлари амалда қўлланилаётган. Болаларга таълим-тарбия берувчи ўқитувчиларнинг, соғлиқлари учун маъсул шифокорларнинг малакалари ошириляпти.

Болалар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, соғлом ўсиб-ўлғайишлари, бекам-кўст таълим-тарбия олишларига оид қонуларнинг жойларда бир хилда ижро этилишини таъминлаш прокуратура органларининг диққат марказида бўлиб келмоқда. Хусусан, туман прокуратураси "Таълим тўғрисида" ва тегишли қонуности ҳужжатларининг ижроси-

ЭИХ дастурида кўзда тутилган ёшлар ўртасида ҳуқуқбузарлик ва жиноятларнинг, ноҳўя хатти-ҳаракатларнинг олдини олиш, уларни ижтимоий-фойдали меҳнат билан банд этишдан иборат вазифаларини тўқис адо этмаган. Бўш вақтларида гайриқонуний диний таълимга беришларининг олдини олиш учун давлат идоралари, жамоат ташкилотлари, халқ таълими бўлими билан самарали ҳамкорликни йўлга қўймаган. Бир қатор мактабларда спорт ва фан тўғрисидаги ташкил этилмаган.

Таълим даргоҳлари қатори ота-оналар ҳам фарзандларининг билимдон бўлиб ўсиб-ўлғайишлари учун маъсулдилар. Айрим ота-оналар эса ушбу вазифаларига бефарқ қараган. Усмонобод қишлоғилик П.Тешабоев,

ларга 200 нафар ўқувчи болалар аъзо бўлишди. Шуниингдек, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати туман бўлими томонидан болалар кутубхонаси очилиб, фаолият кўрсата бошлади.

Қурилган чора-тадбирлар натижасида воёга етмаганлар ўртасида ҳуқуқбузарлик ўтган йилнинг шу даврига нисбатан кескин камайди. Йил бошидан бери битта ҳуқуқбузарлик содир этилди. Ота-она, маҳалла аҳли, таълим муассасаси бефарқ бўлмаганида бунинг ҳам олди олинарди.

Гуруч курмаксиз бўлмагани каби, баъзан фарзанди тарбиясини ўз ҳолига ташлаб қўйган, ичкиликбозлик, тижҳандлик, фоҳишалikka беришган шахслар ҳам учрайдики, адолатли, инсонпарвар қонуларимиз

БОЛАЛАРГА ЯХШИЛИК ҚИЛИНГ

Дунёда мамлакатлар кўп, халқлар сониндан ҳам кўп. Бироқ, менимча, уларнинг ҳеч қайсиси фарзанди учун бизнинг миллатчилик қайғурмас керак. Юртдошларимиз бутун умр боласини ўйлайди, не яхшилик бўлса унга бўлин дейди. Улғайтиради, ўқитади, уй-жойга қилади. Шунда ҳам тинчмайди, энди невараларнинг ташвишини бошлади.

Шу ўринда бизда фарзанд тарбияси бир киши ё бир оиланинг эмас, балки бутун маҳалла-қўйнинг зиммасидаги иш эканлигини таъкидлашим келади. Шунданми, юртимизда жамоавийлик руҳи кучли. Қувончли куларда ҳам, ташвишли куларда ҳам ёлғизлиб қолмаймиз. Умуман олганда, бир-бирдан уздуксиз ҳол-аҳвол сўраб туриш, керак бўлганда ёрдам қўлини чўзиш халқимизнинг азалий қадриятларидан саналади.

Мен бу гапларни бекорга айтаётганим йўқ. Узоқ йиллардан бери бундай муруватни кўрмаганим. Очигини айтганда, Беруний туманидаги 18-мактабга таълим муассасаси (мудираси Г.Примова) 1972 йилда туширилган бўлиб, ўтган вақт мобайлида айтарли даражада таъмирланмаганини учун шароити яхши эмас эди. Икки йилча олдин Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори Рашидхон Қодировнинг туманга ташрифи қувончли воқеа бўлди. Бош прокуроримиз келажакимиз вориасли бўлган болаларнинг шароитини яхшилаш керак деб ташаббус кўрсатди.

Бу ташаббусни Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгес раиси Муса Ерниязов, ўша вақтда Қорақалпоғистон Республикаси прокурори бўлиб ишлаган Ҳакимбой Ҳалимов, туманнинг собиқ прокурори

Мирзахмад Айманов, элимизнинг муруватли инсонлари қўллаб-қувватлашди. Уларнинг беминнат ёрдами билан боғча тузилди таъмирланиб, замонавий жиҳозлар билан таъминланди. Ҳозир унда 136 нафар бола тарбияланыпти. Уришлар тўлган бўлишига қарамай навбатга турунлар бор. Ота-онанинг талаби инобатга олиниб, қўшимча равишда яна 20 нафар болани боғчага жалб қилиш имкони топилди.

— Болалар келажакимиз. Улар доимо диққат-этиборимизда бўлади, — дейди Беруний тумани прокурори Азамат Юлдашев. — Ҳали вақти келиб, бу ерда тарбияланаётган болалар, Беруний босидек юртимизни дунёга танитувчи олимлар, прокурор, врач, ўқитувчи, спортчи, муҳими, марф ва саховатли, элим деб, юртим деб ёниб яшовчи инсонлар бўлиб етишишга аминимиз.

Нуриддин ОҚНАЗАРОВ,
«Huquq» мухбири
Суратда: туман прокурори А.Юлдашев
боғча тарбияланувчилари даврасида.

ОЛИЖАНОБ ФАЗИЛАТ

Улар воёга еттушларича оила, жамяти ва давлат ҳимоясида бўлиши умумэтироф этилган мезонлардан ҳисобланади. Бу мезонлар 1959 йили БМТ Бош Ассамблеясининг 14-сессиясида қабул қилинган "Бола ҳуқуқлари тўғрисида декларация"да ўз тасдиғини топти. Ушбу тасвия характеридagi ҳужжат устидан иш давом эттирилиб, 1989 йили БМТ томонидан "Бола ҳуқуқлари тўғрисида конвенция" қабул қилинди. Ўзбекистон Республикаси 1992 йили ушбу конвенцияни ратификация қилди.

Мамлакатимизнинг Конституциясида мувофиқ тарзда қабул қилинган "Оила кодекси", "Таълим тўғрисида", "Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида" ва бошқа қонун ҳужжатларида болаларнинг ҳуқуқлари ҳамда давлат, жамяти ва оиланинг таълим-тарбия борасидаги мажбуриятлари белгилаб қўйилган, фарзандларимизнинг қоним инсон бўлиб етишишлари учун барча шарт-шароитлар муҳайё қилиниши кўзда тутилган. Ана шу мақсадда давлат томонидан ишлаб чиқилган алоҳида дастурий режалар қадамга-қадам рўбга чиқарилмоқда. Мактаб ва кол-

ни ўрганиб, таҳсил қилиб бормоқда. Ўтган йилги таҳсилларда 6 та касб-хунар коллежларида давомат настиғли аниқланди. 30-40 фонд ўқувчиларнинг дарс қолдиришлари одағий ҳолга айланган. Мазмурият, ўқитувчилар бунга лоқайд муносабатда бўлиб келишган. Коллежларнинг касбини йўналишлар бўйича таълим-тарбия бериш учун яратилган моддий-техникавий базалари талабга жавоб бермайди. Агрессив ҳақда кичик ва ўрта бизнесни ривожлантириш коллежларининг ётоқхоналарида ўқувчиларнинг дарсдан бўш пайтлари мазмуни ҳордиқ чиқаришлари учун шарт-шароитлар яратилмаган. Спорт билан шугулланишлари учун зарур анжомлар етарли эмас. Коллежларнинг бирогатлида ахборот-ресурс марказлари ташкил этилмаган, кутубхоналар дарслик ва бадиий китоблар билан етарли таъминланмаган.

Ҳисобда турган воёга етмаганлар ўртасида олиб боришган профилактика ишлари туфайли ҳуқуқбузарлик ва жиноят содир этилишининг олди олинди. Бироқ "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати туман бўлими

чимёиллик А.Қодирқулов, Фарғона шаҳрининг Соҳибқор маҳалласида яшовчи Ж.Таджиев, Оқ-ариқ маҳалласида яшовчи Т.Нарматовлар тумандаги агро-саноат коллежида ўқийдиган фарзандлари дарсларга мунтазам равишда қатнашмаётганлари билан муроасозлик қилиб келишган. Фарзандлари таълим олишлари учун шарт-шароит яратиб бермаган фуқаролар маъмурий тартибда жавобгарликка тортилди.

Туман прокуратураси қонунбузилиш ҳолатларига нисбатан кўрган чора-тадбирлар ўз самарасини бера бошлади. Коллежларда ўқувчиларнинг давомати кескин кўтарилди. Ўқув даргоҳларида фан ва спорт тўғрисидаги фаолиятлари жонланди.

Болалар, айниқса тарбияси оғир воёга етмаганларнинг бўш вақтларини мазмули ўтказишларини ташкил этиш борасида эътиборга молик ишлар қилинди. Туманимиз маркази - Вождил қишлоғидаги клуб қаровсиз эди. Туман прокуратураси ташаббуси билан таъмирланиб, "Ёшлар маркази" ташкил этилди. "Модир қўлар", "Ёш ижодкорлар", чеварлик каби бешта тўғрақ-

уларнинг ўғил-қизларини ўз ҳимоясида олади. Суд орқали ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум этилганларнинг фарзандларига вазий ва ҳомийлар тайинланади. Таассуфки, ўтган йили туманимизда битта ана шундай ҳолат ўз бери. Судга даъво аризаси киритилиб, фоҳишалikka бериш билан шугулланган, воёга етмаган қизини уриб-хўрлаб, фақш қўчасига бошлаган Одина Галоева (исми-шарифи ўзгартирилди) оналик ҳуқуқидан маҳрум қилинди.

Болажонлик халқимизга хос азалий, олижаноб фазилатлардандир. Ота-оналар умрларини аввало фарзандларининг етук кишилар бўлиб етишишлари учун бахшида этишади. Уларни бекам-кўст ўсиб-ўлғайишларини таъминлаш учун жонларини жабборга бериб ишлашади. Йўлаб-жойлаб, орзу-қаваслари ушланганида, ўзларини бахтиср ҳис қилишади.

Болалар келажакимиз. Уларнинг ҳуқуқлари қонун ҳимоясида. Фарзандларимизни қоним инсон қилиб тарбиялаш шарафли бурчимиздир.

Маъруфхон ХУЖАМКУЛОВ,
Фарғона туман прокурори

қонимлик тимсоли эди. Улар доимо "фарзандларини қилишларинингиздан ушладиган иш қилманлар", деб қайта-қайта уқтиришар.

Давлатёр она билан Дилором опа ота-оналаридан ўргангаларини нафақат фарзандлари Сардорбек, Нодирхон, Нигорахонлар тарбиясида маҳорат билан қўлладилар, балки улкан таълим-тарбия даргоҳига раҳбарлик жараёнида ҳам фойдаланиб келмоқдалар.

— Боғчамизда 70 нафар бола тарбияланмоқда, — дейди Дилором опа. — Уларга ўз фарзандимиз деб қараймиз, яхши хислатларини топиб юксалтиришга, камчиликларини бартараф қилишга ҳаракат қиламиз. Фаолиятимизга янги педагогик технологияларнинг кириб келиши бирмунча жонлиқларга сабаб бўлди. Илгарилари, болаларга "келинлар машқ иш-

бирлар битирувчилар орасида кўпгаб ҳуқуқтартибот тизими ходимлари етишиб чиқилишга сабаб бўлаётди. Ўқувчилар ҳар доим ҳуқуқ ва тарихга оид билимлар таълимининг туман, вилоят босқичларида фахрли ўринларини қўлга киритиб келмоқдалар.

Директордаги ижодкорлик, тарихга, аждолларимизга ҳурмат ҳаммасларга ҳам "юққан". Улар ҳам бу борадаги ўз билимларини мунтазам мустақамлаб, ўқувчилар қалбига чуқур-қок синдиришга ҳаракат қиладилар.

— Гулчехра Абдиримова, Дилором Абдушарипова каби олий тоифали ўқитувчиларимиз билимдонлиги, касбига садоқати, болаларга меҳри баландлиги туфайли ўқувчилар меҳрини қозонишган, — дейди директор. — Биз ўқитувчилар жамоаси "Боланинг бегонаси

ятлари ҳамда жаҳон маданияти ютуқлари билан янада яқинроқ таништириш мақсадида Г.Абдиримованинг ташаббуси билан мактабда "Тарих музейи" ташкил қилинди. Эндиликда музейни экспонатлар билан бойитишга ўқувчилар ҳам қизиқиб қолишган.

Сабқлар таъсирчанлигини ошириш мақсадида "Ичон қапыа" музейи билан тузилган шартномага мувофиқ адабиёт, тарих, ҳуқуқ ва география дарслари кўпинча музейларда олиб борилади.

Яратилган шарт-шароитлар, кўрсатилмаётган ҳамхўрликларга жавобан ўқувчилар ўз истеъодларини кенгроқ намоян қилишга уринмоқда.

7-синф ўқувчилари Аминбой Абдуллаев, Саиданбар Қурбонюлар кўп жанги бўйича республика чемпионлигини қўлга киритишганида бутун жамоа уларнинг қувончига шерик бўлди. Матлуба Ибрагимова, Бунёд Собиров каби ўқувчилар расм ишлаш бўйича вилоят кўрик-танловида голиб чиқилишида дунда улар шаънига айтилган илҳ фикрлар, бидирчилар умид ва ишонч болаларларнинг қадамларини янада далил қилди.

Бундай мисолларни кўпгаб келтириш мумкин...
...Давлатёр она ва Дилором опа билан шубҳатимиз мароқчи кечди. Улар иш ва ҳаёт таъбирларидан келиб чиққан ҳолда, фарзанд тарбияси ҳақида бир-бирдан ибратли мулоҳазалар бидирдилар. Уларнинг фикрича "Бола табиатининг мўъжизаси. У дўқонда сотилмайди. Демак, болага овунчоқ сифатида қараш ярамайди. Уни тунишаниданюқ инсон сифатида қабул қилишимиз ва инсон деб ёндошмоғимиз керак".

Юқорида айтиб ўтилганидек, улар бизнинг келажакимиздир. Ҳар уларнинг келажак олдидаги масъулиятини ҳис этиб туришимиз лозим.
Улли БОБОЕВ, журналист

МАСЪУЛИЯТ

лаймиз" десак, афтларини бужмайитириб қарашарди. Энди "Келинлар, ўйин ўйнаймиз" деймиз. Уларга бермоқчи бўлган барча билимларимизни ана шу ўйинларга синдириб юборамиз. Бу эса болаларларимизнинг уларни тез илаб олишга сабаб бўлмоқда.

Давлатёр ака раҳбарлик қилаётган мактабда ҳам муваффақиятлар етарли.

Ўқувчилар билан индивидуал ишлаш, ҳар бир ўқувчини истеъодига яраша машгулотларга, тўғрақларга жалб қилиш ўз самарасини бермоқда.

Давлатёр она ҳам, Дилором опа ҳам болаларга биринчи талда она тилимизни, тарихимизни ва қонуларимизни ўргатишимиз керак деб ҳисоблашади. Бу уч тармоқ улар ҳастида муҳим ўрин тутишларини таъкидлашади.

10-сон умумтаълим мактабига ўқувчиларнинг тарих ва ҳуқуққа оид билимларини мустақамлаш борасида амалга оширилаётган тад-

бўлмайди" деган ақидага амал қиламиз. Ҳар бир ўқувчимизга ўз фарзандимиз деб қараймиз.

Ўзбекистон Республикасининг "Бола ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида" ги Қонуни асосида мактабининг икки кўчмаси уйда таълим олмақда. Директор тез-тез улар хондонда бўлиб, шарт-шароитлари билан танишади, болаларнинг орзулари, режаларини ўртоқлашади. Ибратли ҳикоялари билан уларга дала беради, иродали бўлишга даъват этиб, олдинда уларни саодатли оилар кутаётганини уқтиради.

Мактабда таҳсил олаётган 69 нафар кам таъминланган оила фарзандлари ҳам директор эътиборида. Булар бепул кийим-боши, ўқув қуроллари, дарсликлар билан таъминланган. Ҳар куни бепул иссиқ овқат йўлга қўйилган.

Ўқувчиларни Ўзбекистон халқининг тарихий ва миллий анъаналари, маънавий қадри-

Мазкур жиноят тафсилоти билан танишиш жараёнида хизмат сафари билан Бухоро шаҳридаги вилоятлараро ихтисослашган меҳрибонлик уйига боришга тўғри келди. Кароватчаларда ётган, жисмоний нуқсон билан туғилган ногирон болаларни кўриб, руҳиятим синди. Мажруҳ, почор, бировнинг ёрдамисиз ҳатто оқватлана олмайди-ган, махсус тиббий асбоблар орқали нафас олаётган болакайнинг уволи, иродаси мўртлашиб, боши берк кўчада сарсон-саргардон хуморини қондириш учун ҳар қандай қабихликка тайёр жиноятчиинг ажри...

Гиёҳвандлик воситасини ештириб, парварлаётган, қинғир йўллар билан, баъзан ҳаётини хавф остига қўйиб уни олиб ўтиш, пуллаб бойиб кетиш йўлида одамийликни унутмаётганлар увол, гуноҳ деган сўзларнинг лугавий маъносини англашармикан?

Руслан Ибрагимов, Рухиддин ва Фахриддин Нуралиевлар Сурхондарё вилоятидан. Уларни бир жиноят бирлаштириб, ҳамкор қилди. Шу жиноят туфайли учовлон суднинг қора курсисига ўтиришди. Балки, орадан ўн саккиз, ўн тўққиз йил ўтгандан сўнг улар бугунги қилмишлари нечоғлиқ қабих эканлигини янада чуқурроқ англашар?!.

АҚШ доллари сизники.

"Шедрий экан", ҳаёлидан ўтказди Руслан бу "келишув" бошига бало ёддириши ҳақида ўйламай.

"Дори"ларимизни Сарносиё тумани худудига ўтказиб берсанглар бўлди, у ёгини бир амаллардим...

— Келишдик, — хурсанд

ги қабристонда учрашамиз. "Героин"ни олиб келадиган машинага ерёнғоқ мағзини сотиб олиб, ортасиз. Йўлда "операция"ни "покриват" қилиш учун.

— Ҳаммасини "естъ" қиламан

ака, хавотир олманг.

Руслан ўзига шерик топишга қийналмади. Қариндоши Рухид-

Хоразмда, мева-сабзавот бозорида сизни менинг одамим кутиб олади. Беш минг "кўк"ини ўша беради. Мана бу 1 миллион 700 минг сўм йўл харажатлари учун.

10 дона цефалондаги "героин"ни бўлақларга бўлиб, алоҳида-алоҳида 20 та цилиндрсимон ўрам қилишиб, автомашина ўриндиқлари остига жойлаштиришди.

Жиноятга Нуралиевнинг акиси Фахриддин ҳамкор бўлиб қўшилди.

— Машинамга икки киши сиғади. Хўп десангиз, сиз билан Хоразмда учрашамиз.

— Фарқи йўқ. Мана бу 300 минг сўмга машинамизга ёнилги сотиб оларсиз...

1 декабрь куни Сурхондарёдан йўлга чиққан 9 килограмм 542 грамм героин ерёнғоқ ортилган машинада Хоразм томон йўлга чиқди.

Руслanning Қарши шаҳридан Хоразмга қатнайидиган киракаш машинага ўтиргандан юраги гашлана бошлади. Йўл чарчоғи билан кўзи иллибди. Кўзини очиб қараса, Ромитон туманидаги "Чандир" йўлпатруль маскани...

Руслан Рухиддин ва Фахриддин билан гаплашадиган ҳуқуқни муҳофаза қилувчи орган ходимларини кўриб, гап нимадалигини тушуниди. "Ҳаммаси тамом. 5000 "кўк"и ҳам.., бошқаси ҳам.."

Ҳа, оқибатини ўйламайдиган инсон боши пушаймон деворига "тақ" этиб теккунга қадар, алмойилалжойи ҳаракатларини ҳам, хомхаёлларини ҳам ақл билан эмас, нафс билан бошқаради. Оғриқдан кўзи "ярқ" этиб очилганда эса кеч бўлади.

Олим ЮЛЛИЕВ,
Бухоро вилоят прокуратураси
бўлим прокурори

УВОЛДАН ҚЎРҚИНГ

2008 йил октябр ойининг охирида. Руслан Термиз шаҳри бозорида "тасодифан" (зеро, тасодифан танишиб, жиноий шерик бўлиш қийин масала) Тожикистон Республикаси фуқароси Абдумалик билан танишиб қолди. Шундай учрашувларнинг бирида Абдумалик "очилди".

— Бир кўрган таниш, икки кўрган билмиш...

— Биз таниш-билмиш эмас, қариндош бўлиб кетдик, давернинг, — Абдумаликнинг қафига дўстона уриб қўйди Руслан.

— Шунинг учун ҳам кўнглимга келган таклифни айтмоқчиман, — узоқ ўйланиб турди Абдумалик.

— Бизда анави "савил дори"дан бор эди... Шуни Хоразмга етказиш керак. Албатта хизмат ҳақи сизни хурсанд қилади.

Руслан "хизмат ҳақи" тўғрисида гапдан сўнг бу қалтис ишга қандай қилиб рози бўлганини сезмай қолди.

— Майли ака, сиз нима десангиз — шу.

Руслан орадан 3-4 кун ўтказиб келишилгандек, яширин йўллар орқали Тожикистонга ўтди. Абдумаликнида меҳмон бўлиб турганида яна бир киши билан танишиди.

— "Товар"ни манзилга эсон-омон етказиб берсангиз, 5 минг

бўлиши мезбонлар.

Абдумалик Руслани ўзи биладиган йўллар билан олиб ўтаётганида қулоғига пичирлади: "Товар" тайёр бўлганда ўзим хабарини етказаман".

25 ноябрь куни Руслан Термиз шаҳрида Абдумаликни учратиб қолди.

— Э... э, оғайни, зўрмисиз энди?

— Юрибмиз акам қачон хабар келтирадилар деб.

— Тайёр бўлди, — пичирлади Абдумалик. — Бу ёгини диққат билан эшитинг. Сиз билан эртага, шанба куни қоронғу тушганда Сарносиё туман чегара худудидан

динга мурожаат қилди.

— Машинангизда Хоразмга бориб келсак, 1000 доллар бераман.

— Гап йўқ, ука. Аммо иш битгач, қочмайсан.

— Биз мардмиз-ку.

Р.Нуралиев бошқарувидаги "УАЗ" русумли автомашинада Денов тумани худудига бориб, деҳқонлардан ерёнғоқ сотиб олишди.

Кундуз куни қабристон олдидан ўтса, юрагини ўлим хавфи босадиган Руслан тунда шерикларини қўрқмасдан кутиб олди.

— Бу ерда ўн килограмм.

"Ёшлик бебошлик", деган гап бор хаққимизда. Дарҳақиқат, инсон ҳаётининг бу палласи шўхлиги бебошликларга тўлалиги билан ҳам завқли. Аммо ҳар нарсда меъёр, чегара бўлгани маъқул. Акс ҳолда беозордай туюлган шўхликлар ҳам каттагина жиноятларга сабаб бўлиб қолиши мумкин экан. Воёга етмаган Нурбек, Назир ва Комиллар (исм-фамилиялар ўзгартириб берилмоқда) кўча чангитиб юрган шўх йигитчалар эди. Аммо бир гал уларнинг шўхлиги чегарадан чиқиб, йигитчалар жиноят кўчасига кириб қолишди. Жиноят эса ҳеч қачон жазосиз қолмаган.

олиб чиқиб сал турткиласак, борини чиқариб берадиганга ўшаб кўринапти.

— Кўлидаги телефонига кўзинглар тушидими? Нақд ярим миллион туралди ўша телефон, — унинг гапини давом эттирди Комил. — Атайлаб кўз-кўз қилди "сотка"сини.

— Бундай қиламиз, — дона-дона гапи-

ган икки йигит, афтидан коллеж талабалари автобусдан тушиши билан "Тико"ни четроқда тўхтаган Нурбек шерикларини уларнинг олдига бошлаб борди.

Ҳеч нарсадан ҳеч нарса олдиларига бос-тириб келган болаларни кўриб анави икки йигит шошиб қолди. Бири дадидроқ экан, улар билан гап талаша бошлади. Нурбекка шу керак, эди: у "бўпти, четроққа чиқиб гаплашамиз" деб уларни машинасига чиқишни талаб қила бошлади. "Бўлмаса ўзларингга ёмон бўлади, санларни тинч қўймаймиз" деб дўқ ҳам уриб қўйди. Бир муддат иккиланган йигитлар бири-бирига қараб олишгач, индамай "Тико"га чиқишди.

Нурбек машинани хилват кўча томонга ҳайлади. Бу пайтда машина ичиди йигитчаларни турткилаб, паштани пасайтириб олган Комил навбатма-навбат уларнинг папкаларини титқиллай бошлади. Улардан бирининг талабалик гувоҳномаси ичидан 100

гитчалар индамай машинадан тушиб қолишди.

"Тико" улардан узоқлаша бошлаганда талаба йигитлардан бири унинг олдига югуриб чиқди.

— Болалар, ҳазиллашмаларинг, нарсаларимизни қайтариб беринглар. Оқибати ёмон бўлади, — деди у йиги аралаш.

Назир шерикларига "шошманглар" деди-да Комилнинг қўлидан пичоқни олиб машинадан тушди.

— Нима қилсан қайтармасак? Мелисага сотасанми? — у йигитчанин олдига борди-да, пичоқни кўрсатиб, — Менга қара, ҳўв олифта! - деди жаҳл билан. — Жонингдан умидинг бўлса, жим юр. Бўлмаса, шу пичоқ билан жигарингни сугуриб оламан!

Унинг дағдағасидан ҳуши бошидан учган йигитчани шерити қўлларидан торткилаб четга олди.

Учовлон қийқириб қулганларича воқеа жойидан жўнаб қолишди.

ТАЛОНЧИ ЙИГИТЧАЛАР

Кўз кунларининг бирида, аниқроғи ўтган йилнинг 24 ноябрида уч оғайни Нурбек, Назир ва Комилжонларнинг кўнгли автоуловда шаҳар айланишни тусаб қолади. Бунинг ҳеч қандай қонунга зид жойи йўқ, албатта. Гап шундаки, йигитчаларнинг ҳеч бирида ҳайдовчилик гувоҳномаси йўқ эди. Шунга қарамай Нурбек ҳовлисидаги "Тико"га шерикларини ўтиргизиб олди-да, машинани серкатнов кўчага ҳайлаб чиқди. Бу билан уларнинг бебошлиги тутаганда, эҳтимол биз бу жиноят тафсилотини ёзиб ўтирмаган бўлар эдик.

Катта йўлда қувончи ичига сиймағи, ёнмаён кетаётган автобус ичидиғиларга қараб турли қилиқлар қилиб бораётганлариди автобус деразаси олдидаги ўзалари тенги икки йигитча уларнинг эйтиборини тортиди.

— Анави икки сўтакнинг туришига қараб калламга бир фикр келди, — деди уларни шерикларига кўрсатиб Нурбек. — Четроққа

риб, шерикларининг диққатини торди Нурбек, — Секин автобуснинг орқасидан бора-верамиз. Анавилар қайси бекатда тушишини кузатамиз. Тушганларидан кейин олдиларига бориб атайлаб жанжал чиқарамиз. Сўнг четроққа олиб чиқсак, бўлди, марра бизники.

Йигитчалар шу пайтгача бунақа иш қилмаганлари учун ҳеч бири чурқ этмади. Бир муддат ўтиб, ўша телефонни қўлга киритишни ич-ичидан истаб турган Комил "келишдик" деди. Унга Назир ҳам қўшилди. Хуллас, ўзаларни ашадий жиноятчилардай ҳис қила бошлаган йигитчалар "ўлжа"ларининг изидан тушишди.

Бекатлардан бирида улар кузатиб келаёт-

АҚШ доллари қилиб қолди.

Буни кўриб Нурбекнинг жағи очилди: — Ие, бу қанақаси? Ўзинг бир студент бўлсанг, долларни нимага олиб юрибсан? Сента бу пул овирлик қилади.

— Тўғри, — шеригининг гапини маъқуллар экан, Комил долларни чўнтагига урди.

— Бер бўёққа, — шундай деб талаба йигит унинг қўлларига ёпишди.

— Жонинг юз долларга арзимайдими, — Комил шундай деб унинг бикинига пичоқ тиради. Пичоқни кўрган йигитчанин нафаси ичига тушиб кетди.

Сўнг талончилар уларнинг қўл телефонлари ва бошқа майла-чўйиларини ҳам тортиб олишди. Бор-бўлидан айрилган йи-

Улар қўлга киритган нарсаларини ўзаро бўлиб олишди. 100 АҚШ долларини сўмга алмаштириб, уни ҳам тенг бўлишди.

Талончилик билан топилган мўмай пул Н.Содиқов, К.Ғисов ва Н.Абдурахимовларни бошқа жиноятларга бошлаши ҳам мумкин эди. Аммо бундай бўлмади. Жабрланувчиларнинг ўз вақтида ҳуқуқ-тартибот органларига қилгн мурожаати сабаб, қисқа муддат ичиди жиноятчилар қўлга олинди.

Жиноят ишлари бўйича Юнусобод туман судининг ҳукми билан уларга қонуний жазо белгиланди.

Фотима АЗАМАТОВА,
Юнусобод туман прокурорининг катта
ёрдамчиси

ОДАМ САВДОСИГА ҚАРШИ КУРАШ ЧОРАЛАРИ

XXI асрнинг дастлабки йиллари илм-фан ва техника ривожининг шиддатли тус олганини, ахборот алмашинуви тизимининг тубдан такомиллашгани билан инсоният тарихида ўзига хос давр бўлди.

Бу жараёнда дунё мамлакатлари халқаро муносабатларда минтақавий хавфсизликни таъминлаш, иқтисодий, ижтимоий, илм-фан, таълим соҳаларида ҳамкорлик қилиш, умуминсоний кадриятлар билан боғлиқ муаммоларни биргаликда ҳал этишга алоҳида эътибор қаратмоқдалар.

Бунинг натижасида мамлакатларо миграция жараёнлари бирмунча фаоллашди, фуқароларнинг меҳнат қилиш, таълим олиш, туризм ва шу каби турли мақсадларда бошқа давлатларга чиқиши, эркин ҳаракат этиб бориши учун имкониятлар янада кенгайди.

Ижобий ўзгаришлар билан бир қаторда айрим трансмилий жиноятларнинг ортши ҳам кузатишмоқда. Одам савдоси ҳам ана шундай жиноятлардан биридир. Ушбу жиноятнинг чегара ва ҳудуд тилла-маслиги, унинг халқаро хавфлигидан далолат беради.

Одам савдоси, айниқса, аёллар ва болалар савдоси ҳатто миллат генофондида реал ҳавф туеларида.

Афсуски, бундай ҳолатлар республикамизда ҳам мавжуд, фуқароларимиз турли алоҳид ва фибригарликлар таъсирида одам савдоси қурбонига айланмоқдалар. Маълумотларга кўра, охириг беш йилда республикамизда 5 минг нафардан ортиқ шахс одам савдоси билан билан боғлиқ жиноятлардан жабрланган.

Албатта, бундай салбий ҳолатларнинг олдини олиш учун мамлакатимизда кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, жиний уюшмалар ёки жиний гуруҳларнинг фаолиятига барҳам бериш учун қонунийлик базасини мустаҳкамлаш юзасидан салмоқли чоралар қўрилмоқда.

Давлатимиз 2003 йил 12 декабрда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Бош Ассамблеяси томонидан 1950 йилда қабул қилинган "Одам савдоси ва фоҳишаларнинг учинчи шахслар томонидан ишлатилишига қарши кураш тўғрисида"ги Конвенцияга қўшилди. Бирлашган Миллатлар Ташкилати Бош Ассамблеясининг 2000 йил 15 ноябрдаги резолюцияси билан қабул қилинган "Трансмилий уюшган жиноятчиликка қарши кураш тўғрисида"ги Конвенция, шунингдек, одам савдоси, айниқса, аёллар ва болаларнинг сотилишини олдини олиш, унга чек қўйиш ва бунинг учун жазолаш тўғрисидаги қўшимча протоколлар ҳам ратификация қилинди.

2008 йилнинг 17 апрелида "Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида"ги қонун қабул қилинган, мамлакатимизда бу йилгача қарши курашиш билан бирга жабрланганларни ҳимоялашнинг ҳуқуқий асослари яратилди.

1994 йил 22 сентябрда қабул қилинган Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 135-моддаси шахснинг қадр-қимматини ҳимоялаш ва одам савдоси жиноятларининг олдини олишга қаратилган бўлиб, ушбу модда "Одамлардан фойдаланиш учун уларни ёллаш" деб номланган ҳамда максимал жазо мuddати 5 йилдан 8 йилгача озодликдан маҳрум этиш қилиб белгиланган эди. Бундан ташқари ушбу жиноятни содир этганилик учун жазо тури сифатида озодликдан маҳрум этиш жазосидан ташқари жарима, ахлоқ тузатиш ишлари, қамоқ жазоси каби муқобил жазо турлари назарда тутилган эди.

Эндиликда Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодексининг 135-моддаси одам савдоси деб номланган ҳамда ушбу жиноятни содир этганилик учун жавобгарлик кучайтирилди. Янги жиноятни содир этганлик учун фақат озодликдан маҳрум этиш жазоси қўлланилиши белгилаб қўйилди ҳамда жазонинг максимал мuddати 8 йилдан 12 йилгача озодликдан маҳрум этиш қилиб белгиланди. (ЎЗР 16.09.2008 йилги. УРҚ-179-сон)

Амалга оширилган ишлар натижасида одам савдоси билан боғлиқ жиноятларнинг фош этилиши кўрсаткичлари яхшиланди. Агар 2007 йилда жами 300 дан ортиқ бундай ҳолат аниқланган бўлса, 2008 йилда бу кўрсаткич деярли 2,5 бараварга ошган.

Бугунги кунда одам савдосига қарши курашиш нафақат ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг, балки кенг жамоатчиликнинг ҳам вазифасидир. Бундай жиноятларнинг олдини олишда аҳоли ҳуқуқий маданияти ва онининг оқори бўлишини таъминлаш ҳам муҳим аҳамиятга эга эканлигини назарда тутиб, оммавий-ахборот воситалари орқали одам савдоси жиноятининг оқибатлари ҳамда ушбу жиноятни келтириб чиқарувчи сабабларни аҳолига кенроқ тushунтириш ишлари, фуқароларнинг ҳуқуқий маданиятини юксалтиришга доир вазифалар янада жадаллаштирилиши лозим. Бу борада ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан фуқароларнинг ўзини-ўзи бошқариш органлари ўртасидаги ҳамкорлик ижобий самара беради.

Хуршид КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратурасининг
Олий ўқув курслари катта ўқитувчиси

Такрорий ядро синовлари

2009 йил 25 май куни Шимолий Корея ўз тарихида иккинчи марта ядровий портлатиш қурилмаларини синовдан ўтказди. Бомбадаги заряд қуввати тахминан 10-20 килотоннани ташкил этади. Ядро қурилмаси портлатилганидан кейин Пхеньян расмий доиралари синовларнинг муваффақиятли ўтганини таъкидлашди. Ядро қурулини портлатиш билан бир вақтда КХДР кичик радиусдаги янги ракета-ларни учирди. Ҳақиқатан Шимолий Корея ҳарбийлари "ер-ҳаво" тоифаси-

даги яна иккита ракетани учирди. Улар осмондан туриб, ядро синовлари ўтказилган жойларни талқин этаётган Американинг разведкачи самолётларига қарата отилган эди.

25 май куни кечкурун БМТнинг хавфсизлик кенгаши КХДРнинг хатти-ҳаракатларини бир овоздан қоралди ва Шимолий Корея бўйича янги резолюция тайёрлаш тўғрисида қарор қабул қилди.

26 май куни КХДР синов тарихида яна иккита ракета учирди.

КХДР сулҳни бузди

АФР ахборот агентлигининг хабар беришича, 27 май куни Шимолий Корея маъмурияти 1953 йилда иккала корейс давлати ўртасидаги урушга хотима қўйган вақтинчалик сулҳ шартлари билан ўзини боғлиқ ҳисобламаслигини ҳамда зарурити туғилганда ўзларининг рақиби бўлмиш Жанубий Кореяга ва уни қўллаб-қувватловчи давлатларга ҳарбий зарба бериши мумкинлигини баён қилган.

Шимолий Корея томонидан эълон қилинган расмий баёнотда айтилишича, КХДР ўзининг ҳарбий соҳилларида сузиб юрган кемаларнинг хавфсизлигига кафолат бера олмайди. "Республикага нисбатан ҳар қандай душманона хатти-ҳаракат, шу жумладан, Шимолий Корея кемаларини тўхтатиш ва уларда тинтув ўтказишга қарши ҳарбий зарба берилди", дейилади ҳужжатда.

КХДР томонидан қўлланилган ушбу демарш Сеулнинг оммавий қирғин қуроллари тарқалишига қарши кураш дастурига қўшилганлигига нисбатан ўзига ҳо бир жавоб бўлди.

Ушбу дастур АҚШ томонидан 2003 йилда тузилган эди. Ундан қўзланган асосий мақсад оммавий қирғин қуролларини

яратишда фойдаланиладиган материалларнинг ноқонуний айланмасининг олдини олиш ва пайини қирқилганини борадир.

25 майда БМТнинг кўрсатмаларига зид равишда ядро қурилми янги ер ости синовларини амалга оширган Шимолий Кореянинг фикрича, Жанубий Кореянинг PSI га қўшилиши КХДРга қарши душманона қаламдир. "Бизнинг ҳарбийларимиз, — дейилади КХДР баёнотида, — АҚШ ўзининг "шотирини" (Жанубий Кореяни) PSIга қўшилишга мажбур қилганликларини боис энди ўзларини 1953 йилдаги вақтинчалик сулҳ шартлари билан боғлиқ деб ҳисобламайдилар".

Яраш битми 1953 йил 27 июлда имзоланган эди. Ундан аввал, икки йилу 19 кун давомида 1076 марта турли музокара-релар ўтказилган. Тинчлик шартномасига айланолмаган яраш битимида 38 параллел бўйича 4 км.лик ҳарбийсизлаштирилган зона ташкил қилиш назарда тутилган эди. КХДРнинг вақтинчалик сулҳ шартларини инкор қилиш ҳарбийсизлаштирилган зона бўйлаб Шимолий ва Жанубий Корея ўртасидан ўтганидан ҳарбий демаркатин линиянинг тан олинмаслигини аниқлади.

Ракета синовлари

"Ренхап" ахборот агентлигининг хабар беришича, Шимолий Корея кичик радиусда таъсир этадиган бир ракетани синов қўрган. Бу синов амалга оширилганлигини Жанубий Корея президенти маъмуриятидаги ма-ба ҳа тасдиқлаган. Кемаларга қарши отилган бу ракета Япон денгизида сешанба куни Москва вақти билан соат 16.00 да отилган.

Бу ракета 25 майдан бери отилаётган олтинчи ракета-дир. Жанубий Корея оммавий ахборот воситаларининг хабар беришича бу ракета-лардан иккитаси Американинг разведкачи самолётларига қарши отилган.

Бара ракета-лар КХДРнинг шарқий соҳилларидан, баъзи маълумотларга қараганда Мусудан бурнидан отилган.

25 май куни КХДР ядро синовларини самарали амалга оширишдан кейин ракеталарнинг отилиши бошланган. Ядро қурулининг қуввати тахминан 10-20 килотоннга тендир.

БМТнинг хавфсизлик кенгаши 25 май куни Нью-Йоркда ўтказган тезкор мажлисида Шимолий Кореянинг ядро синовларини ўтказганини қоралди ва тегишли резолюция қабул қилди. Хавфсизлик кенгаши баллистик ракета-лар отилганлигига боғлиқ равишда яна битта резолюция қабул қилиш ниятида.

АФР ахборот агентлигининг хабар беришича, АҚШнинг хавфсизлик кенгашидаги доимий вакили Сюзан Райс резолюцияни ишлаб чиқиш учун қўшимча вақт талаб этилди, деган фикр билдирган.

РИА Новости ахборот агентлигининг хабар беришича эса Россиянинг БМТдаги доимий вакили Виталий Чуркин сешанба куни хавфсизлик кенгашида бир учрашув бўлиб ўтганлигини, унда резолюциянинг баъзи бир жиҳатлари муҳокама этилганлигини, ammo биронта конкрет қарор қабул қилинмаганлигини айтган.

Владивостокда талабалар митинги

27 май куни Владивосток Иқтисод ва сервис давлат университетининг (ВГУ-ЭС) 200 яқин талабалари ва ўқитувчилари КХДРнинг ядро синовлари ўтказганига қарши эканлигини билдириб митинг ўтказдилар, деб хабар беради Интернет-факс. Фаоллардан бири — Ююнинг талабалар кенгаши раҳбари митинг иштирокчилари ядро синовларини тўхтатиш талаби билан Шимолий Кореяга резолюция тайёрлаётганлигини ва улар

КХДРнинг Находкадаги элчихонасига мурожаат қилишини айтди.

"Биз ядро синовларига қаршимиз, ammo жаҳон жамоатчилигининг Шимолий Кореяга нисбатан ўта қаттиқ репрессив чоралар қўллашгани хоҳламаймиз", — деди митингга сўзга чиққан талабалардан бири. Митинг иштирокчиларидан яна бири БМТнинг хавфсизлик кенгашини КХДРдаги назоратчи боғлиқ равишда резолюция қабул қилишга чақирган ва шун-

дай деган: "Агар фалокат юз берадиган бўлса, бу ҳақдаги хабар БМТнинг хавфсизлик кенгашига етиб борулганда қалар Приморск улқаси ер юзидан гойиб бўлади".

Эътибор ўтайлик, яқинда РФ Бош штабининг вакили: "Шимолий Кореянинг ракеталари Россия учун ҳеч қандай хавф туелдирмайди. Россиянинг ҳарбий ҳаво ҳужумидан мудофаа воситалари доим тайёр ҳолатда турибди", деб хабар берганди.

Президент сайловлари

24 май куни Мўғулистонда президентлик сайловлари бўлиб ўтди. Мўғулистоннинг амалдаги президенти,

Мўғулистон халқ-инқилобий партияси вакили Намбарин Энхбаяр ва мухолифат вакили Демократик партия раҳбари Чахиагийн Элбэгдорж бу сайловларда асосий рақиблик бўлиб майдонга чиқдилар. Тахминий маълумотларга қараганда, рақиблик қарий тенг овозлар тўплаган бўлсалар-да, 25 май душанба кунни кимга қанча овоз берилганлиги расмий эълон қилинмасдан туриб, Намбарин Энхбаяр ўзининг енгилганлигини тан олди. Мўғулистонда ҳокимият алмашганлигига қарамасдан, мамлакатнинг сиёсий йўналишида кескин ўзгаришлар бўлмаса керак. Мўғулистон халқ партияси 1992 йилдаёқ марксизм-леннизм гояларидан воз кечиб, либерал-бозор муносабатлари йўналишига ўтиб олган. Мухолифатнинг ҳам амалдаги ҳукумат таркибида анчагина вакиллари бор. 1990 йилларнинг бошлариданоқ мамлакатда икки партиялик тизим юзага келган. Мўғулистон халқ партияси ҳамда Демократик партия бир-бирини алмаштириб туради, бундан иттифоқда коалицияга фаолият кўрсатади. Сайловдаги курашларида ҳам сўбат эки давлат қурилишларига эмас, балки иқтисод ва

ижтимоий соҳага доир масалалар биринчи ўринга қўйилган. Бунинг сабаби шундаки, Мўғулистон жаҳон молиявий инқирозидан жуда қаттиқ жабрланган, шу боис фуқароларнинг сиёсий масалалардан кўра озиқ-овқат масалалари кўпроқ қизиқтиради.

2008 йилда мамлакатда иқтисодий ўсиш сурьатлари жуда пасайиб кетди. Жаҳон бозорига хомашё баҳоларининг тушиб кетганлиги Мўғулистонга қаттиқ таъсир кўрсатди. 2008 йилда мамлакат ҳудудида фойдали қазилмаларни излаб топиш ва сотишдан тушадиган даромадлар мамлакат бюджетининг 48 фоизини ташкил этган. Четдан келадиган инвестициялар оқими кескин камайиб кетган. Пулнинг қадрсизланиши ўртача 28 фоизни ташкил этган. Даромадларнинг камайиши кетиши албатта, ижтимоий эҳтиёжларни молиялаштиришни камайтиради. Мўғулистонда аҳолининг 3/2 қисми ўта камбағал ҳолатда яшайди. Шу боис, мамлакат президентидаги талабгорлар сайловларига халқнинг моддий фаровонлигини оширишга ваъда берганлар. Намбарин Энхбаяр мамлакатда таълим тазйимининг бепуллиги сақлаб қоллиниши ва талабаларга бериладиган стипендияларнинг оширилишини ваъда берган. Чахиагийн Элбэгдорж эса фойдали қазилмалардан тушган даромадани аҳоли ўртасида тенг тақсимлашни ваъда берган.

Мажбурий қўниш

РИА ахборот агентлигининг хабар беришича, Тюмень-Тошкент йўналишида учётган "Боинг-755" йўловчи самолёти 27 май куни Астанадаги халқаро аэропортга қўнишга мажбур бўлган.

Кутқарувчилар вакилининг сўзларига қараганда, воқеа Москва вақти билан 3:04 да содир бўлган. Салон эшиклари орасидан ичкарига ҳаво оқимининг кириб кетиши сабабли учувчилар самолётни қўндиришга мажбур бўлишган. Маълумотларга қараганда, самолётда 13 нафар экипаж аъзолари ва 94 нафар йўловчи бўлган. Уларнинг ҳеч бири жароҳат олмаган. Нега самолёт эшиклари орасидан ҳаво, сув, товуш кабиларнинг ўтадиган бўлиб қолганлиги ҳақида маълумотлар йўқ.

(Давоми. Бошланғи ўтган сонда).

— Бунча чиройли, дадаси... И Каердан олдингиз? Бу "ночужка"ни қийсам... Жинни бўлиб қола-сиз-ку...

— Кий, кий, бошимни оғритма. Бунча шангиллайсан? Жула эрка бўлдинг. Умидани ҳам бир ҳафтадан бери онамга бериб қўйдинг...

— Ана шунақа эркаман-да. Ойи-жон узлари олиб қолдила... Буви-си тарбиялаган қизлар зўр бўла-ди...

Хоб кўйлакни кийгач, Мавжу-да тинчланиб қолди. "Яхши ҳам хона қоронғу-я... Бунча юпқа мато экан..." шивирлади у...

Орадан уч-тўрт ой ўтди. Кузак шамоли бироз этни жунжиктира-ди. Эрини кузатиб қўйган кели-нига зимдан қараган Орзигул аянинг юраги "шув" этди. "Бироз тўлғиб қолибдими... Ҳомилалор бўлса-чи?.. Ёки семирбиди-ми?.."

Нонушта дастурхонини йи-гиштираётган Мавжудага тикилиб қолган аяни келиннинг гапи хушёр қилди.

— Ҳа, ойижон, нега қараб қол-дингиз?

— Йў-а, кўзим йўл кўрайпти. Меҳмон келадими...

— Меҳмон келар эшикдан, риз-қи келар тешикдан. Биринж, гўшт, ёе бор. Томорқада помидор қиза-риб ётибди. Шунга ҳам уйлайсиз-ми, ойижон...

— Яхши айтингиз, болам. Пе-шинда бир ош қилинг. Иброҳим ҳам келаман деб турувди.

Ошга тайёрларик кўраётган Мавжуда қайночаси учун гўштинг янчиб шўрвача қўйишни унутма-ди. Ошхонадан ўқиб чиқиб во-допролов олдига юз-кўларини ювди. Оғзига рўмол боғлаб палов пишраётган келинни кўрган Орзигул ая гумони тўғри чиққа-нига шубҳаланмади.

Ошга бир-икки ёлғондан қўл чўзган келинни қайночаси асрай бошлади.

— Умидани олинг-да, қудам-нигиға бориб келинг. Ойла-йилда бир онамдан хабар олай демасиз-а... Ман ҳайронман.

— Бир ўзингиз қўйналиб қола-сиз... Амакимга қараш, молларга ўт, сув бериш сизни чарчатиб қўяди.

— Ҳали сиздақа ўнга келинни ишини қилишга кучим етади.

- Дали Умида...

- Ўзим айтиб қўяман дедим-ку, ахир. Тавба...

Орзигул ая келинни онаси-нигиға узатиб, чолингиз ёнига ўтирди.

— Эҳ, дадаси... — йиғлади у. — Худонинг раҳми келиб шугинам-ни қуруқ қўймасин илоҳим... Келин иккиқат, — деди Қодир ота гапларига жавоб бермаслигини билса ҳам.

Отанинг юмқ кўзларидан си-зиб чиққан ёшлар артаркан, она худого зорланди... "Раҳм қил, шу одамга Оллоҳим..."

Иброҳимни бу янглик қувон-тирмади.

Хар гал тиббий қўрикка қайно-таси билан борадиган Мавжуда кийиниб чиқди.

— Ойижон, сиз Умидага қараб туринг. Духтурга ўзим бориб келаман. Бугун "роддом"га олиб бо-радиган якуни қозони беради, насиб бўлса. Ингирма кун олдин-роқ айтганман. Аслида етти ой тўлиб қолай деди.

— Эҳтиёт бўлинг. Бирга борсам бўларди, — деди Орзигул ая нега-ди эрталаб кўнгли гашигини билдирмай.

Навбатда турган уч-тўрт хот-тиндан кейин ўриндиққа ўтирган Мавжудага чехраси таниш аёл гап қотди.

— Мани танимадингиз-а, келин?

— Йўқ, йўқ. Кечирасиз, тани-майроқ турибман.

— Сиз сайхонтепалик Қодир рансин келинчисизда.

— Ҳа, ҳа...ўша кишининг келинлари, — деди ютиниб.

— Иби, ман райондаги "роддом"да "род зал"да "санитарка" эдим-да. Йўл узоклик қилди. Ишни ташладим, — деди аёл яна нимадир сўрамоқчидек Мавжуда-га яқинроқ келиб. — Бу нечинчи бачангиз?

Мавжуда нима дейишни бил-масди. Иккинчиси десинми, ол-тинчиси десинми?..

— Бешинчи болангиз ўлик ту-рилганда рости синглим, ичим туз-дай ачиди. Эрингиз бечора бош-ларини деворга уриб йиғларди. Зайнура Сагитовна студент қиз ташлаб кетган чақалоқчани сизга

оғриқ дарди, эшитган аччиқ ҳақиқатнинг руҳий зарбасига чи-даши қийин бўлди. Дераза ойна-сидан қараб турган ҳамшира аёл-нинг ҳолсизланиб деворга суяниб ўтириб қолганини кўриб врачга югурди. Мавжуда туман турмуқ-хонасига келтирилди. Шифокор-ларнинг муолажалари ёрдамида ўзига келган Мавжуда тинмай "Ёлгон, ёлгон! Умида менинг фар-зандим. Уни ҳеч кимга бермай-ман..." деб йиғларди.

Хотинининг аҳволдан хабар

деди ҳамшира. — Веси бироз кам. Аммо аҳволи яхши.

— Онаси...

— Яхши, яхши деяпман-ку. Эрталабгача икковлашиб дард чек-ди. Атаганингизни чиқаринг. Иброҳим "керак бўлиб қолар", деб олиб чиққан икки урам беш юз сўмликнинг биттасини очмоқ-чи бўлганди. Ҳамшира элтироз билан қаради.

— Ичкарида мендан бошқа тўрт киши оч балиқдек, оғзини очиб

Моҳира ШАКАРОВА

Қисмат

бергани учун ишдан "урилиб" кет-ди.

Аёлнинг гапларини аввалига эътиборсизлик билан эшитиб тур-ган Мавжуда чақалоқ ҳақидаги ҳақиқатни эшитиб таси оғаёлди. Боши айланиб бир аҳволга туш-ди. "Нималар деди?... Наҳотки, Умида менинг қизим эмас. Ахир, эмизиб катта қилдим-ку! "Кўз-қошлари худди отаси", деб юз марта тақрорлаган қайнонам, наҳотки, шу ёлғонларга ўзини ишонтирди. Наҳотки, Иброҳим акам... Йўқ, йўқ... Умида кўзимнинг ок-қораси-ни... Боламин ҳеч кимга... ҳеч кимга бермайман..."

— Хотининг бир бепарво-я, болам, — деди она икки-уч соат-дан буён дўхтурга кетиб, дараги бўлмаган келинидан хафа бўлиб...

Аслида кўнгида "соғ-саломат ки-риб келин-да", деб ўтирганини сездирмай.

— Нега бир ўзини юбордин-гиз?

— Машинангни дарвозахонага киргизма, болам. Физ этиб бориб кел. Юрагимда ҳовур, жон болам. Бир соатдан бери мана бунинг гаш қилиб йиғилан тўхтамайди. Бирор нарса чақдим деб, қўйлак-ларини алмаштирдим, тинчлан-майди, — буви си гапириб бўлгунча бир оз жим ўтирган Умида яна инжиқланди. У беғубор бола кўнгли билан онаси — кунларни тонгларга улаб меҳр кўрсатган меҳрибон кишининг дил изти-робларини сезаётгандек эди.

— Мани онам, мани онам... Нанажон... н...

— А ҳалиям сани онанг, сани онанг... Онажонинг ҳозир келади, болам...

Поликлиникадан чиққан Мав-жуданинг вужудида уйғонган

топган Иброҳим дир-дир титради. "Энди нима бўлади". Кўшни На-зокат холини ҳовлида қолдириб, онаси билан касалхонага келди.

— Йўқ, йўқ, ажазон. Аёл-нинг кириб кўриш мумкин эмас! Ўқиб кўринг қани, бу ерга нима деб ёзилган? — Иброҳим эшик-нинг юқорисидати ёзувга эътибор бермаган экан: "Реанимация бўли-ми". Демак Мавжуданинг аҳволи яхши эмас... Ўғлининг кўзларида ёш кўрган Орзигул аянинг оёк-лари ерга михланиб қолгандек эди гўё. Кампир момоқалдиқ гул-дирам, шаррос ёмгир кўрётганини ҳам сезмаётгандек касалхона ҳов-лисига қотиб турарди.

— Она, сизни уйга... — Шу ерда қоламан, — она-нинг овози титраб кетди.

Тун ярилган оққунча скамей-када ўтирган Орзигул ая тинмай худого илтижо қилар, аёён-аёнда оқ халатлилар кириб чиқаётган эшикка, деразаларга қараб кўярди...

Баҳор ҳавоси инжиқ, Ҳозирги-на ёғаётган ёмғир тиниб, шамол барг ёзиб улгурган теракларнинг тик ўстан шоҳларига қасди бордек силкитарди. Теракларнинг шову-лладидан нафақат кампирнинг, балки Иброҳимнинг ҳам юрагини ваҳима босаётгандек эди. "Ўзи тир-ки қолса бўлди. Уғлимикан?... Чала тугилган чақалоқ...". "Тўққиз ой кўтариб, не-не умидлар билан асраб-авайлаган болаларингиз..."

— Болам, ўзингни қўлга ол. Мана, тонг ҳам отди. Кўнглим бирдан равшан тортиди. Худо асра-са, бало йўқ, — кампирнинг гапи оғзида қолди. Эшикдан чиққан ҳамшира аёл чакирди.

— Умиданинг дадаси қани?

— Ана, ана ман, — Иброҳим югуриб эшикка келди.

— Суюнчи беринг, ўйил, —

ўтирибди, укажон. Шундай бера-веринг. Ҳали хотинингизга қарай-ми. Болангизни таглигини тоза-лаймиз...

— Майли, майли бачам бера-қол. Соғ-саломат қутулганига шукур.

— Бу киши ким онасими, қайночасими?

— Қайночасиман, айланай.

— Невара муборак, хола, — ҳамшира ниманидир кутаётган-дек уйқудан шишиб кетган кўзла-рини суздди.

Шошиб қолган Орзигул ая чўнтақларини қовлай бошлади. "Янги халатимни қиссасида қолиб-ди".

— Ана ўглингиздан олинг.

Иброҳим иккита беш юзталик-ни онасига узатаркан, ўн минут илгари хотини, фарзандининг ха-лоскори сифатида хаёлида ҳар қан-дай иззат-икромга сазовор ҳам-ширадан нафратланиб кетди.

— Аслида қайноналар "жмот" бўлади. Тавба... Онага бирор иссиқ оёқат, пакет, чақалоққа плёнка, одеял келтиринглар...

Тонг отгунча мижжа қоқмаган қўшни Назокат ола эрталабгача ун қовуриб, атала пиширди. Ярим кечагача йиғлаб, инжиқлик қил-ган Умида ширин уйқуда.

— Суюнчи, суюнчи беринг, холажон, — ошхона томондан чиқиб келган онасидек бўлиб қол-ган қўшни аёлни кўтариб олди Иброҳим.

Бадфёъл, ҳадеганда қовоқ-тум-шуги очилмайдиган Иброҳим гўё бошқа кишига айланиб қолган эди. — Дадамлардан суюнчи олай.

Отаси ётган уйга кириб ҳайрат-дан қотиб қолган Иброҳимнинг тили калимага келмасди. Неча йил-дан буён туролмай, тўшақда бир

зайлда ётган Қодир ота соғлом кишилардек бошини солинтириб ўтирарди.

— Отажон, ота, — Иброҳим йиғламастикка қанча уринмасин ўзини ушлаб туролмади. — Уғил кўрдим, отажон. Худо хоҳдаса...

— Ум...ри уз...о...қ бўл...син.

— Пойқадами хуш келди, ота. Мана га...пиравсиз. Келиннингиз, қизингиз яхши...

— Вой, вой ман улай, — Орзи-гул ая ўели билан сўқбатлашиб ўтирган эрини кўриб сал бўлмаса эс-хушидан айрилаёзди...

Раиснинг уйи гавжум. Майсара ая аввалгидек тортиниб ўтирмас, ўз уйидек елиб-югуриб дастурхон тузарди. Савлат тўқиб, тўрда ўтир-ган Орзигул ая гўё бугун қайи-наллик салтанати маликасига ай-лангандек эди...

— Они Умида. — чақалоққа термулиб тўймаётган Мавжудага суйқалди Иброҳим.

— Туринг, туринг, уят бўлади. Ҳозир бирор келиб қолса...

— Ўғлимизнинг исмини да-дамнинг кўнгиллариға қараб Те-мурбек деб қўйганимиздан хафа эмасиман?

— Боти тошдан бўлсин деб, Тошпўлат қўйсангизлар ҳам рози эдим. Улмаса бўлди...

— Чиллатлик аёл йиғламайди. Ўзи ўша кунни сени ой-кунинг тўлмай қандай тўлғоқ тутди, бил-майман. Ёки дустирлар...

— Уша кунни ҳеч ҳам эслагиси йўқ. Мавжуда Умида ҳақиқати ҳам-малари билган ҳақиқатини айтгиси ҳам йўқ. Қандай эди, шундайли-гича қолади. Воқиф бўлган бу "сир"ни юрагининг чуқур жойига қўмиб ташлайди.

Шу пайт эшикдан йиғлаб Уми-да кириб келиди.

— Она, мени Ситора...

— Манг, дадаси, сиз ёмон ўғлингизни олинг. Мен эрка қизимни онасиман, — у Умидани бағрига босиб юз-кўзларидан ўпар-кан кўнгли тўлиб кетди.

— Вой-бў, бунинг кичкинали-гини. Қачон катта бўлади, — Ибро-ҳим чақалоқнинг ёқимли ҳиди, кафтида кўтариб турган зурриё-диннинг тафтидан айланечуқ бўлиб кетди. — Ма, ол болангни. Ўзим-ни қизимни бер бўёққа, — деб ҳазиллашиб, Умидани кўтарганча ҳовлига чиқди.

Қодир ота ҳасса билан кириб чиқадиган бўлганда Темурбек уч-тўрт ойлик бўлиб қолди. Нонушта пайти чой дамлашга турмоқчи бўлган Мавжуда олиш учун қўлини узатган Иброҳимга бола-ни бермади.

— Бобосининг тиззаларида ўти-ради, — деб Темурбекни қайнота-сининг қучоғига қўйди. Қодир отанинг бармоқларини маҳкам ушлаб турган Темурбекни бағрига босган бобонинг бўғзига нимадир тикилгандек бўлди.

— Ме...ни, мен... кечиринглар, болам... Сизларни шунча қий...-наб қўй...дим... Қисмат шунақа эканми...

Ота нима демоқчи эканлигини Орзигул ая ҳам, Иброҳим у Мав-жуда ҳам жуда яхши англасалар-да, лом-ним дейишмади.

— Бобожон, бобожон, — Уми-данинг кўнгириқдек овози бу су-кунатни бўлди. Мен шел била-ман... Темурбек билмайди. Бумани — укажоним, — эрқаланарди у.

Huquq
yuridik gazeta
Ta'sischi:
O'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi

Bosh muharrir:
Jahongir MAKSUMOV
Tahrir hay'ati:
Yusupboy G'OIPOV,
Bahridin VALIYEV, Baxtiyor
NAZAROV (Bosh muharrir o'rinbosari),
Svetlana ORTIQOVA, Tohir MALIK,
Sherzodxon QUDRATXO'JAYEV

Tahririyatmanzili:
Toshkent shahri, Yahyo
G'ulomov ko'chasi, 66-uy.
Telefon: 233-98-40,
233-10-53.
E-mail: huquq97@mail.ru
Faks: 233-64-85, 233-10-53.

Tahririyatga kelgan qo'lyozma va suratlar egalariга qaytarilmaydi. Mualliflarning fikrlari tahririyat fikridan farqlanishi mumkin. Nashrimizdan ko'chirib bosilganida «HUQUQ» dan oldingiligi ko'rsatilishi shart. Tjorat ahamiyatiga molik materiallar ** belgisi ostida chop etiladi.

Buyurtma № — 455. 25 258 nusxada bosildi. Gazeta tahririyat kompyuter bazasida joridli va sahifalorchi. «HUQUQ» original maketi. Sahifa lovorchi: X.HAMIDOV Navbatchi muharrir: D.XALILOV Navbatchi: O.DENOHONOV Musahhir: A.MUSTAFOYEVA
Gazeta «Sharq» NMAK bosmaxonasida o'set usulida chop etiladi. Korxona manzili: Toshkent shahar, Buyuk Turon ko'chasi, 41-uy.
Bosmaxonaga topshirish vaqti: 21.00. Topshirildi: 21.30 1 345 678